

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΣΥΝ ΤΩ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩ ΔΕΛΤΙΩ

ΕΤΟΣ Κ'.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1900

ΑΡΙΘ. 44

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † 'Ο Γρεβενδών ΔΩΡΟΘΕΟΣ (πρόεδρος)
† 'Ο Μέγας Πρωτοδύγκελλος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† 'Ο 'Αρχιεπ. τῆς 'Ι. Συνόδου ΦΩΤΙΟΣ (ταμίας)
† 'Ο Μέγας 'Αρχιδιάκονος ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ
ΧΡ. ΠΑΠΑ-ΓΕΩΡΓΙΟΥ (γραμματεὺς)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 8
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾷ . . . 25
ἑξαμηνιαία τὰ ἡμίση
'Η Συνδρομὴ προκαταβάλλεται
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1 'Ιανουαρίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

"Εγγράφα τοῦ Πατριαρχικοῦ 'Αρχιεποφυλακίου ὑπὸ ἀρχιμ.
'Ιωακείμ Φοροπούλου δ. φ. — 'Υπόμνημα περὶ τῆς εὐρέσεως
τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τῶν ἡλίων ὑπὸ 'Αλεξ. Λαυριώτου—
'Η διαφορά τοῦ Εὐαγγελικοῦ Λόγου πρὸς τὸν Φιλώνειον ὑπὸ
τοῦ ἐπισκόπου Σεβαστείας 'Ανθίμου — Κώδικες ἐπαρχίας Βε-
λεγράδων ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου 'Αμασείας 'Ανθίμου
— 'Εκθεσις τῆς Πατριαρχ. Κ. 'Εκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς.
'Εκκλησιαστικὰ χρονικά—Κοινοποιήσεις

ΕΓΓΡΑΦΑ

ΤΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

ἐκδιδοῦντος

ἀρχιμ. 'Ιωακείμ Φοροπούλου δ. φ.
ἀρχιεποφύλακος τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.
~~~~~
Πηγαὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἰδρυτέως, συντηρήσεως
καὶ διοικήσεως τῶν Σχολῶν τοῦ Γένους ἐν
Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς ἐπαρχίαις
τοῦ οἰκουμενικοῦ 'Θρόνου*.

'Αριθ. 20.

Σχολὴ Μεσολογγίου.

Τῆς ἐνοριακῆς τῆς μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ
'Αρτῆς καὶ πλησίον τοῦ Μεσολογγίου κειμένης μονῆς
τοῦ ἁγίου Δημητρίου παρακμασάσης ἀμελείᾳ τοῦ τό-
τε μητροπολίτου, οἱ Μεσολογγίται τοῦτο μὴ φέροντες,
κατήρτισαν ἐξαμελὴ πρὸς διοίκησιν αὐτῆς 'Επιτρο-
πὴν, ἥτις, ἐλθοῦσα εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐξητή-
σατο παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἵνα ἐπιδα-
φιλεύσῃ τῇ μονῇ ταύτῃ τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν,

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 434—437.

ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς διὰ τῶν περισσευόντων πόρων αὐ-
τῆς συστάσεως ἐγγύς που καὶ συντηρήσεως Σχολῆς
ἐλληνικῶν μαθημάτων. 'Ο Πατριάρχης 'Ιωαννίκιος Γ'
ὁ Καρτζῆς ἐπινεύσας ἀνεκέρυξεν ὄντως τὴν μονὴν
Σταυροπηγιακὴν πατριαρχικὴν κατὰ Φεβρουάριον τοῦ
1762 διὰ Σιγίλλίου σωζομένου ἐν τῷ Ε' πατριαρχικῷ
κώδικι σελ. 207, οἱ δὲ ἐξ τῆς μονῆς 'Επίτροποι ἐπέ-
δωκαν τῇ Παναγιότητί του τότε τὸ ὑποσχετικὸν
γράμμα :

«'Ισοῦ ἀπαράλλακτον τοῦ ἀπὸ μέρους τῶν ρηθέντων
'Επιτρόπων δοθέντος ὑποσχετικοῦ γραμματος.

† 'Ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐπιβεβαίωσεν.

† Διὰ τοῦ παρόντος ἐνυπογράφου καὶ ἐμμορτύ-
ρου γραμματος γίνεται δῆλον, ὡς ὁ Θεόφιλος Κότζι-
κας τοῦπικλιν, ὁ 'Ιωάννης Ραζῆς, ὁ Πέτρος Γουλιμῆς,
ὁ 'Αποστόλης Καψάλης, ὁ 'Αναστάσιος Παλαμάρης
καὶ ὁ Γεώργιος Σιδέρης ἀπὸ τῆς πολιτείας Μεσολογ-
γίου τῆς ἐπαρχίας 'Αρτῆς, οἱ καὶ 'Επίτροποι διορι-
σθέντες καὶ διοικηταὶ τοῦ ἐκεῖσε ἱεροῦ καὶ σεβασμίου
μοναστηρίου, τοῦ ἐπ' ὀνόματι μὲν σεμνυνομένου τοῦ
ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, ἤδη δὲ σταυροπη-
γιακῇ ἀξίᾳ τετιμημένου, κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ
ἐκδοθέντος πατριαρχικοῦ σιγίλλιδους γραμματος,
ἐλθόντες ἤδη καὶ παραστάντες ἐνώπιον τοῦ Παναγιω-
τάτου καὶ Σεβασμιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπό-
του, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου κυρίου
'Ιωαννικίου, ὡμολόγησαν καὶ ὑπέσχοντο ἰδίως αὐτῶν
χείλεσι φροντίζειν ὀλοφύχως δηλ. καὶ προνοεῖσθαι
μεθ' ὅσης προθυμίας καὶ διεγρηγμένης σπουδῆς τῆς
συστάσεως, ἐπιδόσεώς τε καὶ βελτιώσεως καὶ αὐξή-
σεως τοῦ εἰρημένου σεβασμίου τούτου μοναστηρίου
καὶ Σχολείου πρὸς τούτοις συστήσαι τῶν ἐλληνικῶν
μαθημάτων ὅπου ἂν δόξειεν αὐτοῖς ἐπ' ὠφελείᾳ κοινῇ

τῶν ἐν τῇ ρηθείᾳ πολιτεία Μεσολογγίῳ χριστιανῶν. Ἐπὶ δὲ Θεοῦ συνεπειθύνοντός τε καὶ συναντιλαμβανομένου λάβη τὴν πρέπουσαν κατὰστασιν τὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦτο καὶ προέλθῃ ἐπὶ τὸ βέλτιον διὰ μέσου τῆς συνδρομῆς καὶ συντόνου ἐπιμελείας αὐτῶν, τότε ὅσα ἂν εὐρίσκωνται κατ' ἔτος περιττεύοντα ἀπὸ τῶν προσγινομένων καὶ ἐμπιπτόντων τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ εἰσοδημάτων πρὸς μηδὲν ἄλλο ἐξοδεύειν αὐτά, εἰμὴ μόνον πρὸς τὰς χρείας τοῦ ρηθέντος Σχολείου ἀνελλιπῶς τε καὶ ἀπαρμειώτως. Οὕτως ὑπέσχοντο οἱ ρηθέντες ἐξ χριστιανοῦ ἰδίοις αὐτῶν στόμασιν. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς γράμμα ἐπιβεβαιώσαι τῆς Αὐτοῦ σεβασμιωτάτης Παναγιότητος καὶ μαρτυρίᾳ λογιωτάτων κληρικῶν τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας, κατασφαισθέν καὶ ταῖς ἰδίαις αὐτῶν ὑπογραφαῖς καὶ ἐδόθη τῇ Αὐτοῦ Παναγιότητι. ,αψξβ' Φεβρουαρίου κ'.

† Θεόφιλος Κόντζικας ὑπόσχεται. — † Ἰωάννης Ραζής ὑπόσχεται. — † Πέτρος Γουλιμής ὑπόσχεται. — † Ἀποστόλης Καψάλης ὑπόσχεται. — † Ἀναστάσης Παλαμάρης ὑπόσχεται. — † Γεώργιος Σιδέρης ὑπόσχεται.

ΣΗΜ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ Ε' πατριαρχικοῦ κώδικος σελ. 208.

Ἡ δὲ Σχολὴ ἱδρύθη μετὰ διετίαν, ὡς ὁφόμεθα.

Ἀριθ. 21.

Σχολὴ Μορεμβασίας.

† Σαμουὴλ ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κων]πόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τὰ κατὰ Θεὸν καὶ κατὰ ζῆλον χριστιανικῆς προαιρέσεως γινόμενα κατὰ καιροὺς πρὸς τὸ κοινὸν τοῦ ἡμετέρου γένους θεάρεστα εὐεργετήματα καὶ τούτων μάλιστα ὅσα πρὸς ψυχικὴν ὠφέλειαν καὶ τὴν τοῦ νοῦς τελειότητα ἀφορῶσιν, ἀποδοχῆς ἀπάσης καὶ συστάσεως ὄντα ἐπάξι, ἢ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη Ἐκκλησία οὐ μόνον εἴωθεν ἀποδέχεσθαι μετὰ πάσης εὐμενείας καὶ ἐπαίνου καὶ ἀγάπης ὡς πρὸς τὴν τοῦ ἡμετέρου γένους εὐδοκίμῃσιν καὶ προκοπῇ καὶ τελειότητι ἀποβλέποντα, ἀλλὰ καὶ συνιστᾶν καὶ κρατύνειν καὶ διαφενδεύειν αὐτὰ ἐπιμελῶς καὶ προθύμως οὐ παραιτεῖται, ἀλλὰ τὴν προαίρεσιν ἀσπαζομένη τῆς τοιαύτης χριστιανικῆς καὶ εὐλαβοῦς διαθέσεως τῶν τὴν τοιαύτην κοινὴν εὐεργεσίαν. . . . Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ἐν τοῖς παροῦσι καιροῖς τοιοῦτός τις ἀνεφάνη φιλευσεβὴς καὶ φιλόθεος χριστιανὸς καὶ γνήσιον πνευματικὸν τέκνον τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὁ ἐν τῇ πολιτείᾳ μὲν Σμύρνης εὐρισκόμενος καὶ πρᾶγματευόμενος Χατζῆ Νικόλαος Χρυσογιάννης, πατρίδα δὲ ἔχων ἐν ἡ' ἐτέχθη τὴν πολιτείαν Μορεμβασίας, ὅστις τῷ θεῷ τούτῳ ἔρωτι καὶ ζήλῳ τῆς περὶ τὸ ἡμέτερον

γένος ἐν σοφίᾳ καὶ μαθήσει προκοπῆς καὶ βελτιώσεως τετρωμένος καὶ κατὰλληλα τῇ πατρίδι καὶ γενετείρᾳ τὰ τροφεῖα ἀποδιδόναι προηρημένος, καὶ πρὸ καιροῦ μὲν ἤδη ἱκανοῦ ἤρξατο καὶ ἐπεβάλλετο τῷ θεαρέστῳ τούτῳ ἔργῳ καταστήσας φροντιστήριον ἐν τῇ ρηθείᾳ μητροπόλει καὶ πατρίδι αὐτοῦ καὶ διορίσας διδάσκαλον ἐπὶ μισθῷ συμπεφωνημένον, ὃν καὶ ἐπλήρου ἐξ ἰδίων χρημάτων ἐπὶ τῷ παιδεύεσθαι τοὺς ἐκεῖσε συμπατριώτας αὐτοῦ εἰς τὴν τῶν ἐλληνικῶν μαθημάτων προκοπὴν καὶ ἐπίδοσιν. τανῦν δὲ βουλομένος ἀντὶ τούτου τὸ θεάρεστον αὐτοῦ ἔργον καὶ ἐγγχείρημα ἀσφαλέςτερον στερεῶσαι καὶ ἐμπεδῶσαι, ἐφ' ᾧ καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ ἔχειν τὸ ἐνεργεῖν καὶ δραστήριον καὶ ἀμετάθετον καὶ ἀπαρσάλευτον, ἔγνω συστήσαι καὶ βεβαιῶσαι αὐτὸ καὶ διὰ δόσεως καὶ ἀφιέρωσεως χρημάτων, ἐξ ὧν ἐδώρῃσατο αὐτῷ ὁ Κύριος· ὅθεν ἔχων λαβεῖν ἀπὸ δανείου χρεωστούμενα αὐτῷ δι' ὁμολογίας τῆς ἡμετέρας πατριαρχικῆς αὐλῆς ἐνυπογράφου καὶ ἐμμαρτύρου παρὰ τοῦ ἡδὴ ἱερωτάτου μητροπολίτου Μορεμβασίας, ὑπερτίμου καὶ ἐξάρχου πάσης Πελοποννήσου, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ τῆς ἡμῶν μετριότητος κύρ Ἀνθίμου, γρόσια δύο χιλιάδας καὶ πεντακόσια τοκίζόμενα διὰ τόκου συμπεφωνημένου καὶ δεδουλευμένου τὰ δέκα πρὸς ἑνδεκα τὸν χρόνον, ἀφιέρωσε καὶ ἐπαφῆκεν ἰδιοθελῶς καὶ ἐξ ἀγαθῆς αὐτοῦ προαιρέσεως ἐκ τῶν ἄσπρων τούτων, τὰ μὲν χίλια πεντακόσια γρόσια, ἥτοι τὸν δουλευόμενον αὐτῶν ἐτήσιον τόκον, τουτέστι τὰ ἑκατὸν πενήκοντα γρόσια, ἐπὶ τῷ δίδοσθαι μισθὸν ἐτήσιον τῷ διδασκάλῳ τοῦ ρηθέντος ἐν Μορεμβασίᾳ φροντιστηρίου, τὰ δὲ λειπόμενα χίλια γρόσια, ἥτοι τὸν ἐτήσιον αὐτῶν τόκον συμποσούμενον εἰς ἑκατὸν γρόσια ἀφιέρωσε καὶ διώρισε δίδοσθαι εἰς δαπανήματα καὶ ἔξοδα ὑπανδρείας καὶ προικοδοσίας πτωχῶν παρθένων τῶν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ταύτῃ εὐρισκομένων· ἦντινα ἀφιέρωσιν αὐτοῦ ταύτην καὶ ἀγαθοεργίαν προσδραμῶν τῇ ἐκκλησιαστικῇ προνοίᾳ καὶ κηδεμονίᾳ καὶ δεφενδεύσει ἐδεήθη ἐπιβεβαιωθῆναι αὐτὴν καὶ κατοχυρωθῆναι καὶ δι' ἡμετέρου πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ γράμματος, ἦντινα δέησιν καὶ παράκλησιν αὐτοῦ εὐμενῶς λίαν καὶ προσηκόντως ἀποδεχόμενοι, ὡς θεάρεστον οὖσαν καὶ ψυχωφελῆ καὶ πρὸς κοινὴν τοῦ ἡμετέρου γένους ἀφορῶσαν ὠφέλειαν καὶ προκοπὴν καὶ ἐπίδοσιν, γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος ἀποφινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ διαληφθεῖσα ἀφιέρωσις τοῦ ρηθέντος Χατζῆ Νικολάου Χρυσογιάννη περὶ τῶν ὧν ἔχει λαβεῖν ἀπὸ δανείου καὶ χρεωστούμενων αὐτῷ δι' ὁμολογιῶν χρεωστικῶν τῆς ἡμετέρας πατριαρχικῆς αὐλῆς δύο χιλιάδων καὶ πεντακοσίων γροσίων παρὰ τοῦ διαληφθέντος ἱερωτάτου μητροπολίτου Μορεμβασίας καὶ συναδελφοῦ ἡμῶν κύρ Ἀνθίμου εἰς

τὸ τοκίζεσθαι διὰ παντός ἀνεφαιρέτως καὶ ἀναποσπᾶστως παρ' οὐτινοσούν προσώπου, εἴτε τῶν συγγενῶν καὶ κληρονόμων αὐτοῦ, εἴτε τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, ὁρεῖλη ἔχειν τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν βεβηχίαν καὶ ἀμετάθετον εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαντα, εἴτε ἐπιζώντος τοῦ ἀφιερῶσαντος ταῦτα ρηθέντος Χατζῆ Νικολάου, εἴτε καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ· καὶ ἐκ τοῦ δουλευμένου κατ' ἔτος τόκου τῶν ἁπλῶν τούτων, τῶν μὲν τριῶν πουγγίων τὰ ἑκατὸν πεντήκοντα γρόσια ἔχωσι δίδωσθαι ἀπραχίτητος εἰς τὸν διδάσκαλον τοῦ ρηθέντος ἐν Μονεμβασίᾳ φροντιστηρίου διὰ τὸν μισθὸν αὐτοῦ· τῶν δὲ χιλίων γροσίων τὸν τόκον, ἥτοι τὰ ἑκατὸν γρόσια, δίδωσθαι εἰς ὑπανδρεῖαν τῶν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ταύτῃ πτωχῶν παρθένων· ἐφ' οἷς κατέστησεν ἐπιτρόπους καὶ ἐπιστάτας τοὺς ἐν Μονεμβασίᾳ εὐρισκομένους δύο χρησίμους καὶ τιμίους χριστιανούς, τὸν Κυριάκον Χρυσογιάννην καὶ τὸν Ἠλίαν Γιγννοῦκον, ἐπὶ τῷ ἐπιστατεῖν καὶ λαμβάνειν τοὺς τόκους τῶν εἰρημένων δύο χιλιάδων πεντακοσίων γροσίων παρὰ τε τοῦ ἡδὴ ἀρχιερατεύοντος καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν διαδεχομένου τὴν μητροπόλιν ταύτην καὶ διδόναι τὰ μὲν ἑκατὸν πεντήκοντα γρόσια εἰς τὸν διδάσκαλον τοῦ σχολείου, τὰ δὲ ἑκατὸν εἰς ὑπανδρεῖαν τῶν πτωχῶν παρθένων· καὶ τοῦτο ἐνεργεῖσθαι καὶ γίνεσθαι ἀενάως καὶ ἀπαραιτήτως, μηδενὸς τολμῶντος τὸ παράπαν ἐναντιωθῆναι καὶ ἀντεπεῖν τῇ ἀφιέρωσει καὶ ἐλεημοσύνῃ ταύτῃ τοῦ ρηθέντος Χατζῆ Νικολάου. Οἱ δὲ ρηθέντες ἐπίτροποι, ἐπειδὴν δυσκολευθῶσι καὶ οὐ δύνανται λαβεῖν καὶ πληρωθῆναι τοὺς ρηθέντας τόκους τῶν διακοσίων πεντήκοντα γροσίων παρὰ τε τῆς μητροπόλεως ταύτης καὶ τοῦ κατὰ καιροῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος, οἱ τῆς καθόλου πολιτείας κοῖνοί προστάται καὶ ἐπίτροποι διεκδικεῖν καὶ δεφενδεύειν καὶ ὑπερασπίζεσθαι καὶ λαμβάνειν κατὰ πάντα τρόπον τοὺς τόκους τούτους ἀνελλιπῶς παρὰ τῆς μητροπόλεως καὶ τοῦ ἀρχιερατεύοντος ἐν αὐτῇ καὶ διδόναι ταῦτα εἰς τοὺς διωρισμένους ἐπιτρόπους τοῦ φροντιστηρίου καὶ τῆς κυβερνήσεως τῶν πτωχῶν παρθένων ἐπὶ τῷ πληρωθῆναι καὶ δίδωσθαι ἀπραχίτητος καὶ ἀδιακόπως κατὰ τὴν διάταξιν καὶ ἀφιέρωσιν καὶ τὸν διορισμὸν τοῦ ἀφιερῶσαντος ταῦτα Χατζῆ Νικολάου· ὅστις δὲ καὶ ὁποῖος τολμήσῃ ἐναντιωθῆναι καὶ ἐμποδίσαι καὶ παρασαλεῦσαι οἰφδῆτινι τρόπῳ τὴν ἀφιέρωσιν ταύτην, τὴν τε δόσιν τοῦ ἐτησίου μισθοῦ πρὸς τὸν διδάσκαλον καὶ τὴν ἐλεημοσύνην πρὸς ὑπανδρεῖαν τῶν πτωχῶν παρθένων κατὰ τὸν ἀνωτέρω ἐκτεθέντα τύπον, ἢ θέλει ἀποσπᾶσαι ἀπὸ τῆς μητροπόλεως τὰ τοκίζόμενα ταῦτα δύο χιλιάδας πεντακοσία γρόσια καὶ ἰδιοποιηθῆναι καὶ ἀρπάσαι αὐτὰ ἢ μεταθέσαι καὶ μεταβαλεῖν εἰς ἄλλον τινὰ τόπον καὶ ἀνατρέψαι τὴν ἐτήσιον ἐκ τοῦ τόκου τούτου χορηγίαν τὴν ὁρεῖλοσαν δίδωσθαι εἰς τοιαῦτα ψυχωφελῆ καὶ σωτήρια ἔργα, ὁ τοιοῦτος τοῦ μὲν ἱερατικοῦ ἢ ἀρχιερατικοῦ καταλό-

γου ὧν, ἀργὸς ἔστω πάσης ἱεροπραξίας καὶ ἐστερημένος παντός ἐκκλησιαστικοῦ εἰσοδήματος, παρ' οὐδενὸς συμφορούμενος ἢ συλλειτουργούμενος ἢ ὡς ἱερεὺς, ἢ ἀρχιερεὺς τιμώμενος ἢ τὴν χεῖρα ἀσπαζόμενος, ἢ εἰσόδημα ἐκκλησιαστικὸν πολὺ ἢ ὀλίγον παρεχόμενος ἐν βῆρει ἀργίας καὶ ἀλύτου ἀφορισμοῦ· εἰ δὲ τῶν λαϊκῶν τάξεων ὑπάρχων, ἀφωρισμένος παρὰ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιῦ καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει μόνου Θεοῦ καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ πάσαις ταῖς πατριαρχικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀρχαῖς ὑπόδικος καὶ ἐνοχος τοῦ πυρός τῆς γεέννης καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος. Ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδειξιν καὶ διηνεκῇ ἀσφάλειαν ἐγένετο τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν ἐπιβεβαιωτήριον τῆς ρηθείσης ἀφιέρωσεως καὶ συστάσεως γράμματος φροντιστηρίου, καταστρωθὲν καὶ τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

αψ' γ'. Ἰουλίου ιγ'.

† Ὁ Καισαρείας Παῖσιος. — † Ὁ Ἐφέσου Μελέτιος. — † Ὁ Κυζίκου Γεράσιμος. — † Ὁ Νικομηδείας Νικηφόρος. — † Ὁ Νικαίας Ἱερεμίας. — † Ὁ Χαλκηδόνας Ἰωαννίκιος. — † Ὁ Δέρκων Διονύσιος. — † Ὁ Ἰκονίου Διονύσιος. — † Ὁ Βερροίας Δωρόθεος. — † Ὁ Κρήτης Γεράσιμος. — † Ὁ Φιλιππουπόλεως Ἀνξέντιος. — † Ὁ Θηβῶν Ἀρθίμος. — † Ὁ Βιδύνης Ἰωσήφ.

ΣΗΜ. Ἐκ τοῦ Ε'. κώδικος σελ. 230.

Ἀριθ. 22.

Ἑλληνικαὶ Σχολαὶ Κορκοσκάλου, Ὑψωμαθείων καὶ Ἐξωκιορίου Κων]πόλεως.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ περὶ τοῦ ἐν τοῖς ἔξ μαρμαροῖς ἀποκατασταθέντος ἡδὴ νεωστὶ Σχολείου γράμματος.

† Σαμουὴλ ἐλέφ Θεοῦ κλπ.

« Ἀλτί μερμέρ μαχαλεσιντέ Κυρία Παναγία Γοργοπήκος Κελισαριντά, βέ μποῦ ἐνοριανὴν ἐτραφιντά, βέ νταχιλιντέ μεβτζούτ ὁλάν μεκρεμετλού κληρικοζλάρ, βέ παπαζλάρ, βέ κεσιζιέρ, βέ ἰζζετλού ἰχτιαρλάρ, βέ Κελισανὴν ἐπίτροποζλάρ, βέ σάγιρ τζεμί Χριστιανλαρὴν μπουγιουκλερινέ βέ κιουτζουκλερινέ, βέ οὔμουμιν τζουμλεσινέ μπιζιμ μουχαμπετλού ρουχανὶ ἐβλατλαριμιζά, ταραφιμιζτάν βέ μπιτουὴν Σύνοδοσουμουζούν ταραφιντάν εὐχὴ εὐλογία βέ ντοᾶ. Βέ σενᾶ ὁλουντουκτάν σόγρχ, μουχιμπανέ βέ μπαμπαγιανέ σεζλαρέ μπεγιάν ἰντέρικι χριστιανλαρὴν σάρτι ἐβελὶ ὀλτουμερκι χριστιαν ντινινὴν οὔμουρι ἄχβαλλερινὴν σιχατί, βέ χακηκετί οὔζρέ μπιλμέκ βέ ἄγναμάκ, μπάντεχου χριστιανλιγὰ λαγίκ ἀμελλερι-

νήν ιτζρασήιτζιν μουκαγέτ όλμάκ, κιτάμπι περιφη-
μιζίν νασιχετί, βέ ταλιμή ούζρέ· ζίρα χριστιαν ντι-
νινί τασήχ έτμεγέν, βέ όνά μουνασήπ άμελλερή μπιλ-
μεγέν, χακηκάτ ούζρέ χριστιαν όλάμαζ. Ίμντι νέ
ταρίκιλε χριστιανλάρ μπου ίκί σεγιέ μαλίκ όλάμπι-
λιρλέρ; γιάνι χριστιανλίκ ντινινέ, βέ χριστιανληγά
λαγήκ άμελλερινήν γάιρι ταρηκί γιόκτουρ Ίλλα μπιζ-
ζαρουρί μουχταζλέρντηρκι κελισαμιζντά όλαν κιτάμ-
πι περιφλερντέ, γιάνι Εύαγγέλιο βέ Άπόστολος, βέ
σάγιρ άγιος Πατέραλαρ κιταμπλερήίλεν μπεγιαν έτι-
κλερē νούρι ίλλαχτήίλεν μαναλερντέν ταχσίλ όλου-
μαλή. Άντζακ ό κιταπλέρ τζούμλεσι έλληνικά ντε-
τικλερē λισάνιλε γιαζηλμίζ, τζιζιλμίζ, όντένμπερου
κουρουλμούστουρ. Ίμντι μπου λισανί μπιλμεσινέ
μπιζζαρουρί μουχτατζλερντηρ σαχιχί χριστιαν όλαν-
λέρ. Ζίρα λισανί μπιλμεγεγνλέρ τζέχλιλεν καρνλίκ
ιτζιντέ γκεζερλέρ· βέ Χριστός έφέντημιζίν νούρι ίλ-
λαχί όλαν κεμάλι περιφινή μπκκμαγιζ, βέ άγνα-
μαγιζ καντήρ ντεγιλέρ. Βέ μπου τζεχλίν σεμπε-
πτήλε νίτζε ζεμαντάν μπερού Χριστιαν μιλλετη-
μιζ ζουλουμάτ ιτζιντέ όλούπ, νέ Χριστιαν ντινιν-
τέν, νέ Χριστιαν άμελλεριντέν γκερεγι κιμπί βκκήφ
όλμαμάγιλε, τζεχιλερίσε μπεμπέιλε νίτζε άλτζάκ ίσ-
λερέ μεζγούλ όλουρλάρ, βέ τζοτζουκλαρē τερπιγεσής
καλιρλάρ. Βέ νέ κελίσαλαρē, νέ παπαζλαρē, νέ βκλιν-
τελερινέ, γιάνι μπαμπαλαρινά βέ άνλαρινά, λαγίκ
όλάν ίζζέτου ίκρκαμλ ίντερλέρ. Βέ μπου τζιχεττέν χρι-
στιαν μιλλετί μπου άνέντεκ τεμπηγεσίζ καλμάγι-
λεν ρεζιλ βέ άλτζάκ όλμούς. Βέ μπου φεσαντίν ντεφί,
βέ ίλατζή Ίλιμιλε βέ μαριφέτιλε, βέ όκουάγιλε ταχ-
σίλ όλουνατζάκ μπέρ έχβάλιτηρ. Άννιτζουν μπου
χουσούς όμούρι μουχιμιλερντέν όλμάγιλε μπιζντα-
χή παπαγιανέ μουλαχαζά έτικτένσόγρα ζικρ όλάν χρι-
στιαν ντινινί ταλίμ-ου-ντερπιγεσής ζουν· νίτεκιμ μου-
κάντεμα σάγιρ χριστιαν μαχαλελεριντέ, γιάνι Κου-
μακιντέ ούτζ μαχαλεσιντέ, βέ Καραμάρ μαχα-
λεσινέρ δαχιδιντέ όλάρ άλτι ρεφέρ κελίσαλαρντά
σχολίο χουσουςούτζουν ριζαμλ βιρλιμίστηρ. Βέ ίκή
σχολία χάλια άτζιλμής ταγίν όλουμους, όκουμα-
λαρē ιτζρά όλουνούγιουρ. Κέζαλικ σίζιν νταχή Άλτι
Μερμέρ μαχαλεσιντέ σχολίο άτζιλμασή, βέ ταγίν ό-
λουμασή μαχάλ, βέ μινασήπ γκιοντού, βέ μαχαλε-
νιζντέ όλάν ίχτιαρλαρē ταραφημιζ νταβέτ ίντούπ,
μπου χουσούς ιτζούν νασιχετ έτικτέν σόγρα, άνλάρν
ταχή έγι άζίζ Χριστιανλάρ κιμπί νασιχετημιζι καμ-
πούλ ίντούπ, τζούμλενίζιν ταραφηντάν ριζά βιρύπ
τζάν βέ γκιονουλντέν τεκμιλίτζουν ρετζά ίντι-
λέρ· μπου σάρτιλεκι όσιώτατος ίερομόναχος Αύζέν-
τιος μαχαλενιζντέ σακίν, βέ έχλίλιμ, βέ μαριφέτ
σαχιμπί, βέ δασκάλοςλιγα λαγίκ μαχαλενιζδέ ταγίν
όλουνα, έλληνικά σχολιογι ούζερινέ άλίπ δάσκαλος-
λιγή ίζρά έγιλεγιέ. Βέ ούζρέτι μαλιουμουνούζ, σε-
νεντέ ίκί γιούζ έλλι γρούσ όλούπ κεντί μπι νέφσιχι

έλληνικά σαγιρτλερέ όκουνα, βέ μουμπενδή όλάν
σαγιρτλερ ιτζήνκι κοινά γράμματα έβέλ όκουμαγιζ
μουχτατζλέρντηρ γκίνε μεσφούρ Αύζέντιος γκεντί τα-
ραφηντάν μπέρ γάιρι δάσκαλος ντενταρίκ έγιλεγιέ
τζούμλε μαχαλελιλεριν ριζασηίλεν. Βέ κεντί ίλτιζα-
μιντά όλάν ό κοινό σχολιον ταχίλ, βέ όραδα όκου-
γιαν δάσκαλοζούνταχη κεντιλιγιντέν βαζιφεσινή βιρέ
ταγίν όλουνα φάκκτ ίκί γιούζ έλλι γρούσά καναάτ
έγιλεγιέ· βέ ίκί σχολιούνταχή τζετζίπ τζεβιρέ, βέ
χριστιανλάρ μπέρ γάιρι μασράφ, βέ χάρτζ μπιλμεγε-
λερ φάκκτ ίκί γιούζ έλλι γρούσου· βέ νέ Δευτεριάτι-
κα, νέ Πασχαλιάτικα, νέ Άποκριάτικα, νέ μπέρ γάι-
ρι σεφ, τζουζί βέ κιουλλί, έβλατλαρινίζ βέ χαριτζτέν
όκουμαγιτζήν γκελέρσα, μούφτου μετζάνεν, βέ χαριτζ-
σήζ, βέ μασραφσήζ, ίκί σχολιογι νταχί βκρσιν-
λάρ. Βέ μπου ζικρ όλουνα σενεβί δάσκαλος Αύζέν-
τιος ίκί γιούζ έλλι γρούσά ούτζρετί μπιζνταχή
κεντί μαλιμιζντέν όλμάκ ούζρέ έλλι γρούσουού πε-
σιν έντā έγιλεντίκ, βέ κουσουρού έχαλήή μαχαλε-
νιζντέν έντā όλουμαλί. Βέ μπου τάρζ ούζρέ ίκί σχο-
λίολαρ νταχή, βέ έλληνικά βέ κοινά γράμματα τεκα-
γιούτ ούζρέ ιτζρά όλουνα· δάσκαλοςλαριν μουμπαση-
ρετίίλεν, βέ σίζιν χιμμετινίζιλεν, βέ μπου μουπαρέκ
σέγι ζικντεσήςλε σκμπίτ όλμάγιτζουν, βέ νταγίμ
ντουρμάκ καλμάγιτζουν, όνταχι μινασήπ γκιουρουν-
τού· κελίσανιζντέ έλεημοσύνη κουτουσου ταγίν όλου-
να, βέ ίκιντζί νεβπέτιλε τζικα, βέ νέ ταχσίλ όλου-
νούστα σχολίο ιτζούν βεριλέ, βέ νταχē έλεημοσύνη,
βέ άφιερώματχ, βέ ψυχομερίδια χούσνι ριζαλαρήλε
άιρέν χριστιαλαρντάν σχολίο χατηρίτζουν ζάπτ όλου-
να, βέ μπουνλαριν ούζερινέ γκερέκ ταχσίλ όλουνα
άκτζεγέ, γκερέκ σάρφου μασράφ όλουνα δάσκαλο-
ζουνούζρετί έντασίτζουν, βέ σάγιρ όκουγιαν σαγιρ-
λεριν ίγιανετίτζουν, μπιζίμ βέ τζούμλε μαχαλλιλε-
ριν ριζαλερίίλε ταγίλ όλουνα μouteβελή βέ έπίτρο-
πος, καψιμάλ χατζή Κανέλος, βέ γραμματικός κυρί-
τζή Ίουσουφάκης ζάπτ έγιλεγιέ. Βέ ίχτιζά έντέν γερ-
λερέ τεφτερίίλεν, βέ μπεγιάνιλεν σάρφ έγιλεγιέ, βέ
χέρ νέκι μασραφτάνσόγρα άρτάρσα μεσφούρ μoute-
βελή πίκ έγι χιβζ έγιλεγιέ, βέ ίνσαλλαχουτεάλια
μπου μουμπασήρέτ, βέ τεκαγιούτ, βέ τζούμλεσι-
νιν χιμμέτιλε βκρράκ βκρράκ σχολιόνουν ίραντί
άρταμντά βέ ίζδιάτ όλμαγιζ μεεμούλντουρ. Χάπ-
τα ό φαζλαντάν σχολιογια μετανέτ γκελέ, βέ σχο-
λίο σελαμετινή μπουλα, βέ σαγιρτλεριν όκουμασή
ίλερί βκρά, βέ κεμαληνή μπουλα, βέ σίζνταχη τζο-
τζουκλαρινίζιν κεμαλινί Ίλμι μαριφετίίλεν γκιουν-
τέν γκιουνέ τεφαβούτ ίτδιγινή άμελε γκιουρούπ,
άγναχιούπ μεμούντε μεσφούρ όλάσινιζ· βέ άλλα-
χά ντοβάίλεν, βέ τεσεκιούριλεν μεζγούλ όλάσινιζ-
κι μπου Ίλμι κερεμινί, βέ χριστιανλίκ τεκιμιλινί, βέ
ιτζρασνί ίχσάν έγιλεντί· βέ τάχιμα μπου τεκαγιούτ
ούζρέ όλάσινιζκι μαχαλενιζντέ ταγίν όλουνα σχολίο-

γι χίθου χηρσέτ, βέ ιγιανετινίζιλεν, βέ χιμετινί-
ζιλεν μπίρ κουσοῦρ ὀλμαμσσί. "Ιμντι νάσιλ λισάνεν
σιζέ μπου χουτούς ιτζούν νασιχέτ ἐγίλεντίκ. "ὀμτικί
χαλντέ μπου πκτρίκ συνοδικὸς κιαγιντιμίζλε τζούμ-
λε ἐτραφιμίζντέ ὀλάν ιζζετλού μουχαμπετλού μητρο-
πολήτ καρντασλερμιζίν ρεϊγ-ου-ιχμπαρλερίτλε χουκμ.
ίντοῦπ ταστίκ ιντέρικί τζούμλε χριστιανλάρ μπου
ταγίν ὀλουῶ σχολόγια μουχθενέτ, βέ ιμτάτ ἐγίλε-
σινλέρ. Βέ σεμπάτι ντεθαμλίτζουν κεμάλι μερτεμπέ-
τε τεκαγιούτ ιτσινλέρ χάττα μπιζίμ εύλολιάγια νάιλ
ὀλσουνλάρ. Βέ ἴλλα χερκίμκι μουχαλιφέτ ιτμεγιέ
τζεσχερέτ ιντέρσα, βέ σχολόγια βιρλέν νιζαμί μπουζ-
μαγᾶ ιστέρσα, βέ μπου κατάρ χριστιαν τζοτζουκλα-
ρηνῆ κεμαλινί μὲν ἐτμεγιέ μουράτ ιντέρσα, ὃ χρι-
στιανλικτᾶν χερτίτζντηρ, βέ μπιζίμ ταρχιμιζτᾶν
νταχῆ ἀφωρισμένος, βέ κατπραμένος, βέ μετὰ θάνα-
τον ἄλυτός ντουρ, βέ ἐντζαμιντά ἀλλαχίν γαζεμπινέ
ὀγραγιατζαγινί ἐμρι μουκαρέρ μπιλσίν. Σιζ ἄντζακ εύ-
λαθεῖς χριστιανλέρ κιμπί, βέ χριστιανλιγίν ἀσίκῃ
κιμπί γιοκαρντᾶ ζικρ ὀλουντουγού οὔζρέ σχολιονούν
σεμπατίτζουν μουκαγέτ ὀλάσιζ. βέ μπιζίμ εύχή,
εύλογία, βέ ἀλλαχίν κερεμινέ νάιλ ὀλάσιζ, βέ σελάμ.
"Αμῆν.

αψξγ. "Εν μηνί Σεπτεμβρίῳ ἰνδ. ΙΒ'.

† ὁ Καισαρείας Παῖσιος — † ὁ "Εφέσου Μελέ-
τιος — † ὁ Κυζίκου Γεράσιμος — † ὁ Νικομηδείας Νι-
κηφόρος — † ὁ Νικαίης "Ιερεμίας — † ὁ Χαλκηδόρος
"Ιωαννίκιος — † ὁ Τορνόβου Θεόφιλος — † ὁ "Ικονίου
Διονύσιος — † ὁ Βεργίας Δωρόθεος — † ὁ Κρήτης Γε-
ράσιμος — † ὁ Φιλιππουπόλεως Ἀνξέρτιος — † ὁ Μι-
τυλήνης "Αρθίμος — † ὁ Θηβῶν "Αρθίμος — † ὁ Βι-
δύνης "Ιωσήφ — † ὁ Σοφίας "Ιερεμίας — † ὁ Ξάνθης
Κύριλλος.

ΣΗΜ. "Εκ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν Ε' πατριαρχ. κώδικος σελ.
242. "Ο ἐλλόγιμος κ. Μ. Παρανίκας, βασιζόμενος ἐπὶ πληρο-
φοριῶν τοῦ ἐξοχωτάτου κ. Στ. "Αριστάρχου βέη, λέγει ἐν σελ.
31 τοῦ Σχεδιασματος περὶ τῶν ἐν ταῖς ἐνορίαις τῆς Κ(πόλεως
Σχολῶν ὅτι «Εἰ μὴ ἀρχαιότερον, ἀλλὰ γοῦν προτροπῇ Σα-
μουήλ τοῦ Α'. πατριάρχου Κ(πόλεως τῷ 1764 συνεστήθησαν
» Σχολαὶ ἐν Κοντοσκαλίῳ, Βλάχα, ἀγ. Κωνσταντίνῳ τῆς Κα-
» ραμανίας, "Υψωμαθείς, "Εδινὲ καποῦ, "Εγρί καποῦ, Χαν-
» τζερελῇ, "Αραμπατζῇ Μεϊδάνη, ἐνορία ἀγ. Γεωργίου, Σαρ-
» μασίκι, Σαλματομπρούκι, Διπλοκιονίῳ καὶ Νεοχωρίῳ τοῦ
» Βοσπόρου.» Τὸ δὲ ἡμέτερον ἐγγραφον, ἐκδοδόμενον κατὰ
76ριον τοῦ 1763, σαφῶς ἀναφέρει ὅτι ἰδρύθησαν ἤδη κελεύ-
σει τοῦ Σαμουήλ δύο Σχολαί· μία μὲν ἐν ταῖς τρισὶ συ-
νοικίαις τοῦ Κούμκαπι, ἥτοι ταῖς τοῦ Κοντοσκαλίου, καὶ
τῆς τοῦ Βλάχα ἰσως, δευτέρα δὲ ἐν ταῖς ἐξ ἐκκλησίαις
(δηλ. συνοικίαις) τῆς Καραμανίας, τουτέστι τῶν "Υψωμαθείων.
ὧν σχολῶν ἡ ἰδρυσις ταχτέα κατὰ τοὺς μῆνας "Ιούλιον
καὶ Αὔγουστον τοῦ 1763, (διότι τῇ 24 Μαΐου ἐνεθρονίσθη
ὁ Σαμουήλ), αἷς ἐπηκολούθησεν ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου
ὀριζομένη σύστασις τῆς "Ελληνικῆς ὁμοῦ μετὰ Κοινῆς Σχολῆς
οὔ "Εξωκιονίου ἥτοι τῶν ἐξ Μαρμαρίων κατὰ 76ριον τοῦ αὐ-

τοῦ ἔτους, ὡς εἴρηται. "Ο δὲ κ. Μ. Γεδεών, καίπερ παραπέμ-
πων εἰς τὸ ἐγγραφον τοῦτο τοῦ Σαμουήλ (βλ. σελ. 223 τῶν
Χρονικῶν τῆς πατριαρχ. "Ακαδημίας), ἀναιρεῖ ὁμῶς τὸν κ.
Παρανίκαν ὡς πρὸς τὴν Σχολὴν τῶν "Υψωμαθείων, οὐδένα
ποιεῖται λόγον περὶ τῶν Σχολῶν τῶν τριῶν συνοικιῶν τοῦ Κουμ-
καπί, καὶ τέλος θεωρεῖ ἀρχαιοτέραν πασῶν τῶν ἀνωτέρω τὴν
ἐν "Εξ Μαρμαρίοις τῷ 1763 κατὰ μῆνα 76ριον ἰδρυθεῖσαν.
"Αλλ' ἕτερα ἐφεξῆς δημοσιευθησόμενα ἐγγραφα διασαφήςουσιν
ἔτι μᾶλλον τὰ περὶ τῶν ἐνοριακῶν Σχολῶν τῆς Κων(πόλεως).

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Περὶ τῆς εὐρέδεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

καὶ τῶν ἡλῶν.

Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἀντέγραψα ἐκ τοῦ ὑπ'
ἀριθ. 87. θέσιν, Γ'. αἰῶνος ΧΙ'. Σελ. 208. χειρο-
γράφου τῆς "Ι. Μονῆς Μ. Λαύρας καὶ δημοσιεύω
διὰ τῆς «"Εκκλησιαστικῆς "Αληθείας», ὡς περι-
έχον καινοφανεῖς εἰδήσεις, περὶ ὧν οἱ ἀρμόδιοι
κρινάτωσαν.

"Εν Μ. Λαύρᾳ. 1900. ΙΧ. 5.

"ΑΔΕΞ. ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ.

Α.

"Οπταδία τοῦ Μεγάλου Βασιλέως Κωνσταντίνου,
ἣν εἶδρακεν ἐν τῷ Δουναδίῳ ποταμῷ. (α)

"Εν ἔτει ἐβδόμῳ τῆς Βασιλείας Κωνσταντίνου
τοῦ Μεγάλου Βασιλέως μηνὶ "Ιανουαρίῳ ζ. συνή-
χθησαν πλῆθος βαρβάρων ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν κα-
λούμενον Δανούβην, ζητοῦντες περάσαι καὶ πορθῆ-
σαι πᾶσαν τὴν πόλιν ἐκείνην μέχρι τῆς ἀνατολῆς.
Μαθὼν δὲ ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος συναχθέντας
αὐτοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό, συναγαγὼν ἅπαν τὸ στρατόπε-
δον αὐτοῦ παρεγένετο πέραν τοῦ Δανουβίου ποτα-
μοῦ, καὶ πῆξας τὸ φουσάτον παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ
ποταμοῦ ἐκώλυσε αὐτοὺς ἐπὶ ἡμέρας πολλὰς· συν-
ήχθη οὖν πλῆθος βαρβάρων, καὶ ἐπὶ τὸν Κωνσταν-
τῖνον ὥρμουν· ὃς ἰδὼν τὸ πλῆθος ἐν μεγάλῳ ἀγῶνι
καὶ ἀδημονίᾳ κατέστη· τῇ οὖν ἐπαύριον ἐμελλε
συνάπτειν τὸν πόλεμον· καὶ ὁρᾷ τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ
ὀφθαλμοφανῶς σταυρὸν ὑπεράνωθεν λάμποντα, ἔ-
χοντα ὑπογραφὴν δι' ἀστέρων «Κωνσταντῖνε ἐν
τούτῳ νίκα»· ἐπιμελῶς οὖν ἐζήτει ποίου Θεοῦ τὸ
σημεῖον τοῦτο ἦν· καὶ διαναστάς ἐντρομος καὶ κατε-

(α) Εὑρίηται καὶ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 14. τεύχ. τῆς Λαυριωτι-
κῆς Σκήτης τῆς ἁγίας "Αννης ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «"Αναζή-
τησις καὶ εὐρεσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ
"Ελένης τῶν ἁγίων καὶ πρώτων ἐν χριστιανοῖς Βασιλέων».

χόμενος φόβῳ μεγάλῳ, προσκαλεῖται τοὺς πρώτους τοῦ παλατίου, καὶ ἐκέλευσε γενέσθαι Σταυρὸν ὁμοιον τοῦ φανέντος αὐτῷ σημείου, καὶ προάγειν ἐν τῷ πολέμῳ· γενομένης δὲ νίκης μεγάλης, τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ὑποτάξας, ὑπέστρεψε μετὰ δόξης μεγάλης· παρελθουσῶν δὲ ἡμερῶν ὀλίγων προσέταξε κληθῆναι πάντας τοὺς ἱερεῖς τῶν λεγομένων Θεῶν καὶ ἐπιδείξας τὸ σημεῖον, ἐπυνθάνετο ποίου Θεοῦ τοῦτο τυγχάνει· οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν λέγοντες. Τοῦτο τὸ σημεῖον οὐκ ἔστι τῶν ἐπιγείων Θεῶν, ὧν ἡμεῖς σεβόμεθα· ἀλλὰ δύνάμεις τοῦ ἐπουρανίου Θεοῦ ὑπάρχει· παρελθόντος γὰρ τοῦ σημείου τούτου διὰ τῶν Θεῶν ἡμῶν, πάντες οἱ Θεοὶ πεσόντες συνετρίβησαν· οἱ δὲ χριστιανοὶ ὅσοι ἐστρατεύοντο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὓς Ναζωραίους ἐκάλουν, οἱ καὶ προσελθόντες ἔλεγον τῷ Βασιλεῖ. Διό μεθ' αὐτοῦ τῆς Θεότητος· τὸ πρόπαιον τοῦτο τὸ ἀφ' ἑνὸς σοὶ ἐξ οὐρανοῦ, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἔστι τοῦ ζῶντος· ὃς ἰδὼν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀπολλύμενον, οὐχ ὑπερεῖδεν, ἀλλὰ κατήλθεν ὡς ἀγαθὸς σῶσαι τὸ πλάσμα τὸ ἰδίον, καὶ ἰδίῳ θελήματι παθὼν διὰ τοῦ Σταυροῦ, τῷ Πατρὶ ἡμᾶς προσήνεγκε· μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Βασιλεὺς μετεκαλέσατο Σίλβεστρον τὸν Ἐπίσκοπον Ῥώμης, καὶ κατήχηθεις παρ' αὐτοῦ καὶ πιστεύσας εἰλικρινῶς ἐξ ὁλης καρδίας ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἑλένη, καὶ πλῆθος ἐκ τοῦ Παλατίου αὐτοῦ.

Τότε οὖν μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ εὐχαριστίας ἀπέστειλε τὴν μητέρα αὐτοῦ Ἑλένην τὴν ἁγίαν ἅμα τῷ στρατοπέδῳ ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει Ἱερουσαλὴμ, μετὰ προθυμίας πολλῆς ἀναζητῆσαι τὸν Τίμιον Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ, καὶ οἰκοδομῆσαι τὸν ἅγιον οἶκον τοῦ μακαρίτου καὶ τὴν ἁγίαν ἀνάστασιν.

B.

**Εὐρεθὶς καὶ ἀνάδειξις τοῦ Τιμίου καὶ
Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.**

Ἐτους διακοσιοστῷ τριακοστῷ τοῦ πάθους τοῦ Σωτῆρος, ζήτησις καὶ ἀνεύρεσις ἐγένετο τοῦ Σταυροῦ, ἐν ᾧ ὁ Δεσπότης ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκρεμάσθη, βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου Βασιλέως, ὃν ἔτεκεν ἡ θεοφιλεστάτη Ἑλένη ἡ Βασίλισσα, ἣτις καλῶς ἀνεζήτησε τὸ πεπονημένον καὶ ἅγιον τοῦ Σωτῆρος ξύλον τοῦ Σταυροῦ, ἐρ' ᾧ ὁ Θεὸς ἐτανύθη. Φιλοπονήσασα γὰρ ἐμφρόνως τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ὕψωσιν, καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, καὶ πολλὴν χρησαμένη σπουδὴν, ἔσπευδεν ἀναζητῆσαι καὶ τὸν Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ,

καὶ ἄχραντον δῶρον ἐπιδεῖξαι τῷ κόσμῳ· ἐπορεύθη δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ὀγδόῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἅμα στρατοπέδῳ πολλῷ, καὶ ἐκκλησίαν συγκροτήσασα ἐκέλευσε συναχθῆναι πάντας τοὺς εὐριτκομένους Ἰουδαίους ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἵτινες ἦσαν περιληφθέντες εἰς τὰς πέριξ πόλεις καὶ κώμας ἐκ πάσης γῆς Ἰούδα, ἣν γὰρ Ἱερουσαλὴμ εἰς τέλος ἐρημωθείσα. Εὐρέθησαν οὖν Ἰουδαῖοι τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες, οὓς μεταστειλαμένη ἡ Βασίλισσα, λέγει αὐτοῖς· οἶδα ἐγὼ ἀπὸ τῶν ἁγίων Γραφῶν ὅτι σπέρμα δίκαιον εἴητε, ἡγαπημένον ὑπὸ Θεοῦ· ἀλλ' ὑμεῖς οὐ συνήκατε, ἀλλ' ἐνομίσατε τὸ φῶς σκότος εἶναι, καὶ τὴν ἀληθεῖαν ψεῦδος, καὶ τὸν θέλοντα ὑμᾶς λυτρώσασθαι Θεὸν ἀπὸ κατάρας, κατηράσασθε, καὶ τὸν διὰ πτυέλου φωταγωγήσαντα ὑμᾶς, ἐν πτύσματι μιαιοῖς ἐνεπτύσατε· καὶ τὸν τοὺς νεκροὺς ἐγείραντα, ἠθέλησατε νεκρὸν προσαγορεύσαι. Τοίνυν λέγω ὑμῖν· ἐπιλέξασθε ἐξ ὑμῶν οὓς λέγετε εἰδέναι τὸν νόμον, ὅπως πείσητέ με περὶ οὗ μέλλω ἐπερωτᾶν ὑμᾶς· οἱ δὲ ἀπελθόντες μετὰ φόβου μεγάλου καὶ δοκιμάσαντες ἑαυτοὺς εὗρον τοὺς δοκοῦντας εἰδέναι τὸν νόμον ἄνδρας χιλίους, ἐμοθυμαδὸν δὲ παρεγένοντο πρὸς τὴν Βασίλισσαν μαρτυροῦντες περὶ τῶν χιλίων ἀνδρῶν, ὅτι οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν νόμον ἐπιστάμενοι· ἡ δὲ πάλιν ἐξετάσασα ἐκ δευτέρου αὐτοὺς λέγει· ἀκούσατε τῶν λόγων μου καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου· οὐκ ἠκούσατε τῶν ἁγίων Προφητῶν πῶς κατήγγειλαν ὑμῖν περὶ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὑπὲρ οὗ σήμερον ἐπερωτῶ ὑμᾶς; Πρῶτος Μωϋσῆς περὶ αὐτοῦ εἶπεν· ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἄνδρα οὐ γινώσκειται. Καὶ πάλιν· Προφῆτην ἡμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. Καὶ πάλιν· ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰούδα, καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν. Καὶ Ἡσαΐας· Ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ λήψεται, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ μεγάλης βουλῆς Ἄγγελος· Θεὸς ἰσχυρὸς· ἐξουσιαστὴς ἀρχῶν εἰρήνης· Πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος· καὶ περὶ τοῦ Σταυροῦ αὐτοῦ Ἱερεμίας ἐκ προσώπου ὑμῶν ἔλεγε. Δεῦτε καὶ ἐμβάλομεν ξύλον εἰς τὸν ἄρτον αὐτοῦ, καὶ ἐκτρίψομεν αὐτὸν ἐκ γῆς ζώντων· περὶ δὲ τοῦ σωτηρίου πάθους τοῦ μέλλοντος ἐν τῷ σταυρῷ γίνεσθαι καὶ τῆς ἡμετέρας δυσπιστίας Μωϋσῆς προαναφωνῶν ἔλεγεν· ὀφεί τὴν ζωὴν κρεμαμένην ἐπὶ ξύλου καὶ οὐ πιστεύσης· καὶ Ἱερεμίας ἐκ προσώ-

που Κύριε ἔλεγε περὶ τῆς ἐνστάσεως ὑμῶν τῆς ἐν τῷ Σταυρῷ γενομένης· ἐγεννήθη ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ ὡς λέων ἐν ὄρυμψ· ἔδωκεν ἐπ' ἐμὲ τὴν φωνὴν αὐτῆς, διὰ τοῦτο ἐμίσησα αὐτήν· περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ ὁ πατριάρχης Ἰκκῶς προφητεύων εἰς τὸν ἐκ τοῦ Ἰούδα μέλλοντα Σωτῆρα τῶν ἐθνῶν ἀνίστασθαι, ἔλεγεν, σκύμνος λέοντος Ἰούδα ἐκ βλαστοῦ υἱέ μου ἀνέβης· ἀναπετὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων, καὶ σκύμνος, τίς ἐγερεῖ αὐτόν; οὐκ ἐκλείπει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μερῶν αὐτοῦ, ἕως ἄν ἔλθῃ ὁ ἀπόκειται, καὶ αὐτὸς ἔσται προσδοκία ἐθνῶν, καὶ ἕτερος τῶν Προφητῶν ἔλεγε. Κύριος πατάξει καὶ μοτώσει ἡμᾶς, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσόμεθα ἐν αὐτῇ· καὶ πάλιν ὁ ὑμνωδὸς Δαβὶδ ἔλεγε· προορώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ διξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ· καὶ πάλιν ὁ Ἡσαΐας ἀνεφώνει λέγων περὶ ὑμῶν· υἱοὺς ἐγέννησα καὶ ὕψωσα, αὐτοὶ δὲ μὲ ἠθέτησαν· ἔγνω βοῦς τὸν κτησάμενον, καὶ ὄνος τὴν φάτνην τοῦ κυρίου αὐτοῦ, Ἰσραὴλ δὲ με οὐκ ἔγνω καὶ ὁ λαός μου οὐ συνῆκε.

Καὶ ἰδοὺ ὑμεῖς οἱ ἀναγινώσκοντες τὸν νόμον οὐ γινώσκετε. Ἰδοὺ οὖν φυλάττω ὑμᾶς ὑπὸ στρατιωτῶν τέως ἔχοντες διορίαν, ἐπιλέξασθε πάλιν ἐξ ὑμῶν τοὺς δοκοῦντας ἀκριβῶς εἰδέναι τὸν νόμον καὶ ἐξελθόντες καθ' ἑαυτοὺς ἔλεγον· τίνας ἕνεκα τοὺς κόπους τούτους παρέχει ἡμῖν ἡ Βασιλίσσα; Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἰούδας ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· οἶδα ἐγὼ ὅτι ζήτησιν θέλει ποιῆσαι τοῦ ξύλου, ἐνῶ τὸν Μεσσίαν τὸν λεγόμενον Χριστὸν ἐκρέμασαν οἱ πατέρες ἡμῶν· ἀλλὰ βλέπετε μὴ τις αὐτῇ ὁμολογήσῃ· ἐπεὶ ὄντως κατελύθησαν αἱ πατρικαὶ ἡμῶν παραδόσεις. Ζακχαῖος γὰρ ὁ πάππος μου διεστείλατο Σίμωνι τῷ πατρί μου, καὶ ὁ πατήρ μου πάλιν διεστείλατό μοι λέγων. Βλέπε τέκνον, ὅταν μέλλῃ ζητεῖσθαι τὸ ξύλον, ἐν ᾧ τὸν Μεσσίαν κατεκρίναμεν, φανέρωσον αὐτὸ πρὸ τοῦ σέ τιμωρηθῆναι· οὐκ ἔστι γὰρ ἐβραίων γένος βασιλεύσειν, οὐδὲ ὁ Ναὸς ἡμῶν οἰκοδομηθήσεται ἔτι, καθὼς ὁ προφήτης λέγει. Ἐπεσεν ὁ οἶκος Ἰσραὴλ καὶ οὐκ ἔτι οὐ μὴ ἀναστῇ. Καὶ πάλιν ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν· ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς· ἔσται δὲ ἡ βασιλεία τοῖς τὸν ἐσταυρωμένον προσκυνούσιν· οὗτος γὰρ Βασιλεὺς ἐστὶν εἰς τὸν αἰῶνα· εἶπον οὖν ἐγὼ τῷ Πατρί μου. Πάτερ, εἰ οὖν εἴδετε ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ Χριστός, διατί τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν ἐπηνέγκατε· καὶ λέγει μοι· οἶδεν αὐτοῦ τὸ ἄχραντον ὄνομα, ὅτι οὐδέποτε συνεδρίασα μετ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἀντέλεγον

αὐτοῖς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἤλεγχε τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς τοῦ λαοῦ διὰ τοῦτο κατέκριναν αὐτὸν σταυρωθῆναι, προσδοκῶντες ὅτι θανατώσουσιν αὐτὸν ὃν καὶ καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθαψαν· αὐτὸς δὲ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστὰς ἐνεφάνησεν ἑαυτὸν τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἔθεν οὖν πεισθεὶς ὁ ἀδελφός τοῦ πάππου μου Στέφανος ἤρξατο διδάσκειν ἐν τῷ λαῷ τὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ συνεδριάσαντες μετὰ τῶν Σαδδουκαίων καὶ Φαρισαίων κατέκριναν αὐτὸν λιθοβοληθῆναι· βλέπων τὸν θάνατον αὐτοῦ ὁ πατήρ αὐτοῦ, οὐκ ἠδύνατό τι ποιήσασθαι αὐτόν, οὐδὲ γὰρ ἦν λυπούμενος, ὅτι ἔβλεπεν αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ πάσχοντα· μέλλοντος δὲ αὐτοῦ ἀφιέναι τὴν ψυχὴν, τὰς χεῖρας ἐκτείνας ἔκραξε λέγων. Κύριε μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην· ἄκουσον οὖν τέκνον καὶ διδάξω σε περὶ Χριστοῦ καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας αὐτοῦ, ὅτι καὶ Παῦλος πρὸς τὸ Ἱερὸν καθεζόμενος ἦν, Ἰμαντοτόμος, κηκεῖνος διώκων ἦν, τοὺς ἐπὶ Χριστὸν ἐλπίζοντας· οὗτος ἐξήγειρεν ὄχλον κατὰ Στεφάνου, καὶ σπλαγχνισθεὶς ἐπ' αὐτόν ὁ Χριστός, ἐποίησεν ἕνα τῶν ἐνδόξων. Καὶ σὺ οὖν τέκνον, μὴ βλασφημῆσῃς εἰς αὐτόν, μήτε διώξης τοὺς εἰς αὐτόν ἐλπίζοντας, καὶ ἔχεις ζωὴν αἰώνιον.

Ταῦτά μοι διετείλατο Σίμων ὁ πατήρ μου, ἰδοὺ οὖν πάντα ἠκούσατε· τί ὑμῖν δοκεῖ, ἐὰν ἐρωτήσῃ ἡμᾶς περὶ τοῦ Σταυροῦ· οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ἡμεῖς οὐδέποτε τοιαῦτα ἠκούσαμεν, οἷα παρὰ σοῦ νῦν ἀκούομεν· εἰ οὖν ζήτησις γένηται πάντων τούτων οὕτως ὄντων καὶ τοῦ τόπου ἐπίστασαι. Ταῦτα αὐτῶν λεγόντων παραγίνονται πρὸς αὐτοὺς οἱ στρατιῶται λέγοντες· δεῦτε καλεῖ ὑμᾶς ἡ Βασιλίσσα· οἱ δὲ πάλιν παραγενόμενοι καὶ ἀνακρινόμενοι παρ' αὐτῆς, οὐδὲν ἀληθὲς ἀπεκρίναντο· τότε κελεύει πάντας αὐτοὺς πυρὶ παραδοθῆναι· οἱ δὲ φοβηθέντες παρέδωκαν τὸν Ἰούδαν λέγοντες· οὗτος ἀνδρὸς δικαίου καὶ Προφήτου ἐστὶν υἱός, καὶ τὸν νόμον ἀκριβῶς ἐπίσταται· οὗτος τὰ ζητούμενα παρὰ σοῦ Δέσποινα ἀναδείξει· καὶ πάντων ὁμοῦ συνεπιμαρτυρησάντων ἀπέλυσε αὐτούς, κρατήσασα τὸν Ἰούδαν, ὃν μετακαλεσαμένη, λέγει. Ζωῆς καὶ θανάτου προκειμένων, εἶπε τί θέλεις; τὴν ζωὴν ἢ τὸν θάνατον. Ἰούδας εἶπεν· καὶ τίς ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ὢν, ἄρτων προκειμένων λίθους ἐσθίει; ἀποκριθεῖσα ἡ Βασιλίσσα εἶπεν· εἰ οὖν βούλη ἐπὶ γῆς καὶ ἐν οὐρανοῖς ζωὴν, εἶπέ μοι ποῦ ἐκρύβη ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. Ἰούδας λέγει· καθὼς περιέχει τὰ ὑπομνήματα λοιπὸν ἔτη εἰς τριακόσια πλεῖον ἢ ἑλαττον, ἀφ' οὗ τὸν Χριστὸν ἐσταύρωσαν οἱ Πατέρες ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς νέοι ὄντες, πῶς δυνάμεθα εἰδέναι; ἀπεκρίθη ἡ

Βασίλισσα καὶ εἶπε· καὶ πῶς πρὸ τοσούτων ἐτῶν ὁ πόλεμος συνεκροτήθη ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ πάντες οἱ τεθνηκότες ἐκεῖ μνημονεύονται καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν; Ἰούδας λέγει· δέομαί σου Δέσποινα, πάντως ἀπὸ συγγραμμάτων, ἡμεῖς δὲ οὐκ ἔχομεν· ἀπεκρίθη ἡ Βασίλισσα· πρὸ ὀλίγου ὡμολόγησες ὅτι ὑπομνήματά εἰσιν. Ἰούδας εἶπε· στοχαζόμενος ἐλάλησα, δέομαί σου· ἀπεκρίθη ἡ Βασίλισσα καὶ εἶπεν· ἔγωγ τὴν αὐτόλεκτον φωνὴν τοῦ Εὐαγγελίου ἐν ποίῳ τόπῳ ἐσταυρώθη, μόνον σὺ ὑποδείξον μοι τὸν καλούμενον κρανίου τόπον, καὶ γὰρ τῇ ἐμῇ ἐξουσίᾳ κελεύω καὶ ἐκκαθαίρω τὴν γῆν τοῦ τόπου ἐκείνου, καὶ εὐρήσω τὴν ἐπιθυμίαν μου. Ἰούδας εἶπεν· οὔτε τὸν τόπον ἐπίσταμαι, οὔτε γὰρ παρήμην τότε· ἀποκριθεῖσα ἡ Βασίλισσα λέγει αὐτῷ· λιμοκτονήσω σε, ἐὰν μὴ μοὶ ὁμολογήσης· καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐν φρέατι ξηρῷ ἐμβληθῆναι· καὶ ἄχρι ἡμερῶν ἐπτά ἄσιτον διαμεῖναι· μετὰ δὲ τὰς ἐπτά ἡμέρας ἐβόησεν ὁ Ἰούδας λέγων· ἀνενέγκατέ με καὶ γὰρ ὑμῖν ὑποδείξω τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ. Τότε ἐκέλευσεν ἡ Βασίλισσα ἀνεγεθῆναι αὐτόν· ἀνελθὼν δὲ Ἰούδας ἀπὸ τοῦ φρέατος, ἀπῆλθεν ἕως τοῦ τόπου ἐκείνου, καὶ μὴ ἰδὼν τὴν ἀκρίβειαν ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ καὶ εἶπεν.

Ἐλωτ'· μιακρά· ἄβραμί· μιχάχ· φιλωτ'· ἄδω· νατ'· Ἰωέ. Λακεδδωέ· ἀκαλζάλ· χωαφεέθ· αὐθιού. Βαρούχ. Χαθθά. Δωναί. Ἐλωῖδέν. Δουμαρούχ. Σιαμουήλ· μελμελχάλ· μαρμιρουβδᾶ. Ἰσραήλ· ἄμους· τραμουσί· βουζημαμοῦ· καθδδᾶδ. Δαυδι· ἦθ. Ἰσραήλ. Βελδημών. Σεγενγέ. Μανέε. Ἱερουσαλήμ. Ἀμήν.

(ἔπεται συνέχεια)

Η ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΦΙΛΩΝΕΙΟΝ

ὑπὸ τοῦ ἐπιδόκου Σεβαστίας Ἀνθίμου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μέγα καὶ σπουδαῖον ἡγεῖρε ζήτημα ἡ πολυπράγμων κριτικὴ τῶν τελευταίων ἑκατονταετηρίδων περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ τετάρτου Εὐαγγελίου, ἀμειλίκτως καὶ διὰ φονικωτάτων ὀπλῶν, ἐν ἀσκόπῳ καὶ ἀγόνῳ ἀγῶνι καταπολεμήσασα τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ. Καὶ ἐν ᾧ ἔργον σῶφρονος κριτικοῦ ἐστὶν ἡ ἀνευ προλήψεων καὶ ἐσχεδιασμένων ἰδεῶν— αἵτινες ἐν ἀμφιδόλῳ τιθεῖσι τὰ πορίσματα τοιούτων σκέψεων — εὐκρινὴς καὶ ἐπισταμένη ἐξέτασις τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ, πρὸς σύλληψιν γνησίων καὶ ἀληθῶν παραστάσεων, οἱ θεολογοῦν-

τες κριτικοὶ τῶν τελευταίων ἑκατονταετηρίδων, ἐν τῷ ὑπερμέτρῳ ζήλῳ αὐτῶν πᾶν τὸ προστυχὸν ὑπερπνέοντες κώλυμα, διεμόρφωσαν ἐκ τῶν προτέρων τὰ γεγονότα σύμφωνα πρὸς τὰς σκέψεις αὐτῶν. Ἡμεῖς δὲ τὴν μὲν ἱστορικὴν ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος τοῦ Εὐαγγελίου τούτου ἐκ τῶν μαρτυριῶν τοῦ Κλήμεντος καὶ Πολυκράτους μέχρι τῶν τοῦ 17ου αἰῶνος ἐτέροις ἐπαφίνοντες, χωροῦμεν νὰ ἐξετάσωμεν τὸ θέμα τοῦτο ὑπὸ τὴν ὄψιν αὐτοῦ ἐκείνῃ, καθ' ἣν ἡ περὶ Λόγου διδασκαλία τοῦ 4ου Εὐαγγελίου, διαμορφωθείσα μὲν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ φιλοσοφικῆς Σχολῆς(;) , ὑπὸ τῶν χριστιανῶν δὲ υἱοθετηθεῖσα, ὅτε οἱ φιλόσοφοι τὸν χριστιανισμόν ἐδέξαντο(;) ἀνάρμοστος θεωρεῖται εἰς Ἰουδαῖον ἐκ Παλαιστίνης! Παρακολουθοῦντες δ' αὐτοὺς ad ovo usque ad mala ἐν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ἐγχειρήμασιν αὐτῶν, θέλομεν βαδανίσει καὶ λεπτομερῶς ἐν δυνατῇ σαφηνείᾳ καὶ ἀπερίττῳ λόγῳ ἀναλύσει τῆς κριτικῆς αὐτῶν ἐργασίας τὰ πορίσματα¹.

Καὶ ἐν πρώτοις ἡ περιώνυμος Σχολὴ τῆς Τυβίγγης δόγμα αὐθαίρετον περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ προσλήψεως τῆς θεωρητικῆς ταύτης τοῦ Λόγου ιδέας ἐκ τῆς συγχρόνου φιλοσοφίας δογματίζουσα, πρὸς ἔνωσιν καὶ οἶον ἐξίσωσιν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν τότε δεσπόζουσαν φιλοσοφίαν, ἐξαίρει μὲν τὴν ἔννοιαν τοῦ πρώτου στίχου τῆς Εὐαγγελικῆς ταύτης συγγραφῆς, τὰ μετὰ ταῦτα δὲ (στίχ. 14 καὶ ἐξῆς) δευτερεύοντα καὶ οἶον ὑποτεταγμένα τῇ πρωτευούσῃ ταύτῃ ἐννοίᾳ ἀποφαίνεται. Ἐν ἀπάσῃ τῇ Εὐαγγελικῇ ταύτῃ διηγήσει, λέγει ὁ ἀρχηγὸς τῆς Σχολῆς ταύτης, ὁ πολὺς Baur, οὐδένα ἕτερον σκοπὸν ἔσχεν ὁ τοῦ 4ου Εὐαγγελίου συγγραφεὺς εἰ μὴ τὴν φιλοσοφικὴν τοῦ Λόγου ιδέαν διὰ τινων πράξεων καὶ λόγων πλαστῶν μάλλον καὶ φανταστικῶν ἢ πραγματικῶν ἐπικοσμῶν ν' ἀποτελέσῃ ἥδη ἀπ' ἀρχῆς τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ, τὴν δι' ἐνὸς ὄντος, αἰωνίου μεδίτου μεταξὺ ἀπειρου Θεοῦ καὶ πεπερασμένου κόσμου, ἔνωσιν. Ὁ συγγραφεὺς διὰ τοῦ 14ου στίχου οὐδόλως, ἐξακολουθεῖ λέγων, ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Λόγος θὰ σάρκωθῇ, ἀλλ' ἀπλῶς ὅτι θὰ καταστῇ ὁρατὸς δι' εἰδους τινὸς θεοφανείας, πιστῶς τῇ ἀρχῇ στοιχήσας τοῦ Φίλωνος, ὅστις ὑπὸ κατώτερα εἶδη οὐδόλως ἀποκλείει τὴν ἐμφάνειαν τοῦ Λόγου (de somnis Livr. I. 15. p 232). Ἀλλ' εἰ ἀληθεύει ἡ θεωρία αὕτη τοῦ Baur δέον ἵνα θεωρηθῇ ὡς σκοπὸς μὲν τῆς συγγραφῆς τοῦ Εὐαγγελίου τὸ μεταφυσικὸν τοῦ Λόγου θεώρημα, τὸ δὲ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς μέσον καὶ τι ὄλως δευτερεῖον. Ἀλλ' ἐστὶν ἡρά γε οὗτος ὁ σκοπὸς τῆς συγγραφῆς ταύτης; ἀντιπαραβάλλων τις τὸν πρῶ-

Σημ. 1. Πρὶν ἢ εἰς τὸ κύριον ἡμῶν εἰσελθωμεν θέμα καλὸν κρίνομεν ὅπως ἐν προοιμίῳ τῶν διαφορῶν Σχολῶν, τὰς σχετικὰς περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ Εὐαγγελίου τούτου ὑποδείξωμεν θεωρίας, τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν διὰ χειρὸς ἀμερολήπτου ἐξελέγχοντες.

τον στίχον πρὸς τὸν δέκατον τέταρτον, οὐδόλως δύναται νὰ πεισθῇ, ὅτι ὁ δεύτερος οὗτος στίχος (14) τίθεται ἐν ὑποτάξει πρὸς τὸν πρῶτον (1), ἀλλὰ πᾶν τούναντίον· ὁ Ἰωάννης οὐδόλως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἠθέλησεν ὅπως εἰσαγάγῃ ἐννοίαν φιλοσοφικὴν, ἥτις δι' αὐτὸν οὐδεμίαν εἶχε σημασίαν, ἀλλ' ἀπλῶς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ προσώπου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ἰησοῦ ἐκτιθέμενος, ὑποδείκνυσιν συγχρόνως τὴν ἐμφάνειαν τοῦ θείου Λόγου ἐν τῷ ἱστορικῷ τούτῳ προσώπῳ (δρα καὶ Comm. sur l'Évangile de S. Jean. Codet tom. II p. 106 καὶ ἐξῆς)· ὁ δὲ Reuss μετὰ τοῦ Lücke εἰς τὴν ἀντίθετον περιπίπτουσιν ὑπερβολὴν παραδεχόμενοι ὅτι τὸ πρόσωπον καὶ ὁ βίος τοῦ Ἰησοῦ ἐστὶν ὁ σκοπὸς τῆς συγγραφῆς τοῦ 4ου Εὐαγγελίου, τὸ θεῶμα τοῦ Λόγου, ἐκ τῆς συγχρόνου παραλειφθὲν φιλοσοφίας, ὥστε μέσον καὶ δευτερεύον, ἀποφαίνονται. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ Εὐαγγελίου τούτου, λέγει ὁ πολὺς Reuss, ἵνα δῶ λόγον καὶ ἐξηγήσιν λογικὴν τῆς νέας αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰησοῦν πίστεως καὶ οἷον ἀνωθεν ἐπιδρασίῃ αὐτὴν, ἀντὶ ἐξωθεν τοῦ Εὐαγγελίου, ἐκ τῆς συγχρόνου φιλοσοφίας, τὴν ἐννοίαν ταύτην τοῦ Λόγου, ἱκανὴν ὅπως ὑψώσῃ τὴν πίστιν αὐτοῦ εἰς ὅλον τὸ ὕψος θεωρητικῆς θρησκείας. Ἀλλ' ὁ καλῶς ἐξετάζων τὸν νοῦν τοῦ προλόγου παρατηρεῖ ὅτι, ἡ περὶ Λόγου διδασκαλία, ἥτις ὡς μέσον καὶ δευτερεύον τι ἐκ τῆς φιλοσοφίας παραλαμβάνεται, οὐδόλως θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τοιαύτη τις, ἀλλ' ὡς τὸ θεμέλιον καὶ ἡ οὐσία τῆς πίστεως αὐτοῦ. Ἡ πίστις ἐστὶν ἐκείνη, ἥτις ἐνοῦσα τὴν Ἐκκλησίαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἐπανάγει αὐτὴν εἰς τὴν θεῖαν πηγὴν τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ζωῆς, εἰς αὐτὸν τὸν θεῖον Λόγον· ὁ Ἰωάννης σαφῶς περιγράφων ἐν τῷ 14ῳ στίχῳ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐτελέσθη ἐν αὐτῷ ἡ γνῶσις τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς θεωρίας καὶ μελέτης ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ, ἀπ' ἀρχῆς τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ, πρὸς κατανόσιν τῆς σπουδαιότητος αὐτῆς, τὴν ἀποκάλυψιν ταύτην τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἀναγράφει, ὥσει λέγων πρὸς τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ: ἐνταῦθα οὐδόλως πρόκειται περὶ γεγονότος συνήθους καὶ εὐκόλως παροραθῆναι δυναμένου, ἀλλὰ περὶ ζωῆς καὶ θανάτου «ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ» (Ἰωάν. 20, 31). Ἡ περὶ Λόγου δὴ διδασκαλία τοῦ Ἰωάννου μὴδαμὲν οὐδα μέσον πρὸς ἀνύψωσιν τῆς πίστεως αὐτοῦ εἰς θεωρητικὴν θρησκείαν ἐστὶν ἡ οὐσία καὶ ἡ σώζουσα αὐτῆς βάσις.

Ἐτεροὶ δὲ τῶν νεωτέρων ἐρμηνευτῶν τοῦ Φίλωνος, περὶ τοῦ Λόγου τρεῖς αὐτοῦ διακρίνοντες ἀντιλήψεις, καθ' ἃς θεωρεῖται οὗτος 1) ὡς ἡ ἀρμονικὴ ἐνότης τοῦ νοητοῦ κόσμου ἢ τῶν ἰδεῶν (ἐπιρροὴ πλατωνικὴ) (Leg. Alleg. I, 43 p. 60. vita Moys. III, 1, 54. De Nom. mut. I, 548) 2) ὡς αἱ δυνάμεις καὶ τὰ ἰδιώματα τοῦ Θεοῦ (ἐπιρροὴ Στωϊκὴ) (vita Moys. II, 155. De prog. 1, 561. De agr. 1, 318) καὶ 3) ὡς ὄργανον τοῦ Θεοῦ πρὸς

τὸν πνευματικὸν ἄνθρωπον, καὶ ὡς τοιοῦτός ἐστιν ἡ ἀποκάλυψις καὶ ὁ ἀποκαλύπτων (Leg. Alleg. 1, 120. De profug. 1, 563. Luod. et immut. 1, 281) καὶ ἀναγνωρίζοντες τὴν ἀνομοιότητα τῶν δύο πρώτων ἀντιλήψεων τοῦ Φίλωνος πρὸς τὴν περὶ Λόγον διδασκαλίαν τοῦ Ἰωάννου, παραδέχονται a priori, τῇ ἀρχῇ στοιχοῦντες τοῦ Baur, ἀναλογίαν τῆς τρίτης ἀντιλήψεως τοῦ Φίλωνος—ὃν εἰρήσθω ἐν παρόδῳ πρῶτον ἀποκαλοῦσι πατέρα τῆς Ἐκκλησίας (Le Christianisme et ses origines—Ernest Havet. tom. VII, pag. 388)—πρὸς τὴν Εὐαγγελικὴν περὶ τοῦ Λόγου, κατὰ τὸ μεταφυσικὸν καὶ τὸ ἠθικὸν στοιχεῖον, διδασκαλίαν, ἐξηγούμενοι ταύτην ἐκ τῆς ἐπιρροῆς, ἣν ἔσχεν ἡ ἐκείνου διδασκαλία ἐπὶ τῆς τούτου². (δρ. Encyclopéd. des sciences religieuses—Lichtenberger—article Loges tom VII, p. 335—6). Πλὴν ἀλλ' ὅμως ἀμαρτάνομεν εἰς τὴν λογικὴν ἀποδεχόμενοι ἐκ τῶν προτέρων ὡς γνωστὸν τοῦθ' ὅπερ ὀφείλομεν ἐν' ἀποδείξωμεν (petitio principii). Καὶ ἐν μὲν τῷ μεταφυσικῷ τοῦ Εὐαγγελικοῦ Λόγου στοιχείῳ οὐδεμία ὁμοιότης, ὡς ἐν ἰδίῳ κεφαλαίῳ ὁψόμεθα, δύναται νὰ ὑπάρξῃ· ἡ δὲ ἐν τῷ ἠθικῷ κατὰ τι παρατηρουμένη-

Σημ. 2. Σημειώσαντες ὅτι πολλοὶ τῶν νεωτέρων ἐρμηνευτῶν περιορίζοντες τὰς σχέσεις τῶν δύο λόγων ἀπλῶς ἐν τῇ κοινῇ χρήσει τοῦ ὀρου—Λόγος—κατὰ διάφορον ἀντίληψιν καὶ ἐκδοχὴν ἐξηγοῦνται τὴν λέξιν ταύτην. Οὕτω ὁ μὲν Bèze καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐκλαμβάνοντες τὴν λέξιν λόγος συνεκδοχικῶς σημαίνουσιν τὸ περιεχόμενον ἀντὶ τοῦ περιέχοντος, τὸ πρόσωπον ἀντὶ τοῦ πράγματος, ἐξηγοῦνται—ὁ λεγόμενος ὁ περὶ οὗτοῦ λόγος, ὁ ἐπηγγελμένος Μεσσίας.—Ὁ δὲ Hofmann καὶ ὁ Luthardt ἐπιθυμοῦντες ἵνα ἀπομακρύνωσιν ἐκ τοῦ προλόγου τοῦ Ἰωάννου πᾶν στοιχεῖον θεωρητικῆς φιλοσοφίας, ἐκλαμβάνουσι ταύτην ἐν ᾗ ἐννοία ἀπαντᾷ ἐν τῇ Κ. Διαθήκῃ ἡ ἔκφρασις—ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ—. Καὶ κατὰ μὲν τὸν Hofmann ὁ Ἰησοῦς οὕτως ὡνόμασται (Λόγος) καθ' ὅτι ἐστὶν ἡ ἀληθὴς αἰτία ὅλων τῶν θεῶν ἀποκαλύψεων, κατὰ δὲ τὸν Luthardt ὡς ὢν ἡ ἀποκάλυψις προσωποποιηθεῖσα, ἡ ἀποκάλυψις καὶ ὁ ἀποκαλύπτων ταυτιζόμενα· ὁ Storr καὶ οἱ ἄλλοι ἐκλαμβάνουσιν αὐτὴν συνεκδοχικῶς σημαίνουσιν ἀντὶ τοῦ πράγματος τὸ ἐνεργεῖν πρόσωπον καὶ ἐξηγοῦνται, ὁ λέγων, ὁ λαλῶν, ὁ ἐρμηνεύων τὴν ὑψίστην βουλὴν τοῦ Θεοῦ. Ἐτεροὶ νομίζουσιν ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο ἀπεδόθη εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καθ' ὅσον οὗτός ἐστι τὸ ἀντικείμενον τοῦ Εὐαγγελικοῦ Λόγου, τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου· τινὲς δὲ ὅτι ὁ Λόγος ἐστὶν ἡ ἐν τῷ υἱῷ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ, ὁ δὲ Νεάνθρωπος θεωρεῖ ἐν τῷ λόγῳ τὸ ὄργανον δι' οὗ ὁ Θεὸς ἀποκαλύπτεται, ὡς ἐν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, τὴν δύναμιν δι' ἧς μεταδίδεται. (δρ. Comm. Codet tom. II. p. 40 καὶ ἐξῆς). Ἄν αἱ ἐξηγήσεις αὗται προφανῶς εἰσιν βεβιασμέναι καὶ ἐπὶ οὐδεμιᾶς στηρίζονται ἀποδείξεως, αὐτὴ ἡ σειρά τοῦ λόγου ἀντίκειται καὶ διαφωνεῖ πρὸς τὰς τοιαύτας ἐκδοχάς. Οὐδαμοῦ τῆς Κ. Διαθήκης ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καλεῖται Λόγος ὡς τὸ περιεχόμενον τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, οὐδαμοῦ ὁ Εὐαγγελιστὴς χρητίζεται τῇ λέξει Λόγος ὡς ὁ Μάρκος (2, 2. 4, 14), Λουκᾶς (1, 2. Πραξ. 11, 1) καὶ Παῦλος (Γαλ. 6, 6. Α'. Θεσσαλ. 1, 6.).

τοιαύτη, ἐξ ἄλλων προελθοῦσα, ὡς ἐν οἰκίῳ τόπῳ λεχθήσεται, λόγων οὐχὶ δὲ ἐκ τῆς ἐπιρροῆς τῆς φιλωνειοῦ διδασκαλίας ἐπὶ τῆς τοῦ Ἰωάννου, ἥκιστα αὐτοῖς ὡς ἐγχείρημα χρησιμεύει· ὁ διῆχυρισμὸς ὅτι, εὐθύς ἐν τῇ πρώτῃ στροφῇ τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ ὁ τοῦ τετάρτου Εὐαγγελίου συγγραφεὺς ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Λόγου ὡς περὶ μιᾶς ἀντιλήψεως συνήθους καὶ γνωστῆς εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ (Lichtenberger αὐτόθι), ἥκιστα ἀποδεικνύει ὅτι τοιαύτη τις ἀντίληψις ἦν γνωστὴ τοῖς χριστιανοῖς ἐκ τῆς φιλοσοφίας τοῦ Φίλωνος. Ἡμεῖς μάλιστα διῆχυρίζομεθα ὅπως τούναντιον, ὅτι πολὺ πρὸ τῆς συγγραφῆς τοῦ Ἰωάννου, ἡ περὶ Λόγου καθόλου διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ εὐαγγελικοῦ διεδόθη κηρύγματος, ὡς ἔστιν εἰκόσαι ἐκ τοῦ συγγραφέως τῆς Ἀποκαλύψεως, ὅστις πρὸ τοῦ Ἰωάννου — ἐὰν καὶ ἡμεῖς μετὰ τοῦ Ἀλεξανδρείας Διονυσίου ὡς τοιοῦτον παραδεχθῶμεν ἕτερόν τινα, ἢ τὸν συγγραφέα τοῦ 4ου Εὐαγγελίου — χρῆσιν ποιεῖται ἐν τῇ Ἀποκαλύψει καὶ αὐτοῦ εἰσέτι τοῦ ὅρου (Ἀποκάλ. 18, 13), ἀλλ' ἰδίως ἐκ τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφῶν τῶν τριῶν Εὐαγγελίων, ἀποδιδόντων τῷ Ἰησοῦ προσόντα καὶ ἰδιώματα σύμφωνα καθ' ὅλου πρὸς τὰς περὶ Λόγου ἀντιλήψεις τοῦ Ἰωάννου [πρὸς. Ματθ. 22, 43, 45, 28, 18, 20, 25, 31. Μαρκ. 12, 35—37. Λουκ. 20, 41—44. 10, 12 ὥρα Ἐγχείρ. Θεολογίας Hodge κατὰ μετάφρασιν Σελ. 204 καὶ ἐρμηνείαν Ν. Δαμαλά τομ. I, σελ. 171—2]. Τὴν περὶ Λόγου ἄρα διδασκαλίαν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου οὐδόλως ἄγνωστον τοῖς χριστιανοῖς οὖσαν—ἐκτὸς ἴσως τοῦ ὅρου μόνου—ἀλλ' ἐκ τῆς καθόλου εὐαγγελικῆς διδασκαλίας καὶ παραδόσεως διαδοθεῖσαν δύναται τις αὐτὴν ν' ἀποκαλέσῃ ἐπιτομὴν καὶ περίληψιν τῆς καθ' ὅλου περὶ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν διδασκαλίας, ἥτις ὡς ἱστορικὴ περὶ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ βίου τοῦ Ἰησοῦ αὐτοπτικὴ ἀφήγησις ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου ἐκτεθεῖσα, τοῦτο φαίνεται πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν λοιπῶν ἱερῶν συγγραφῶν τὸ ἰδιάζον ἔχουσα, ὅτι τῇ κοινῇ εὐαγγελικῇ παραδόσει περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ προστίθουσιν ὅρον, ξένον μὲν τῇ εὐαγγελικῇ φρασεολογίᾳ, οὐ πάντως δὲ ἡμῶν καὶ αὐτῇ παντελῶς ἀγνώστῳ.

Ἀπέναντι τῶν διαφόρων τούτων θεωριῶν περὶ τῆς περὶ Λόγου διδασκαλίας τοῦ Ἰωάννου, ἀνεπτύχθη καὶ ἡ ἐγέλειος ἀντίληψις τῆς ἐξελέξεως, ἥτις δι' ἐτέρας βαίνουσα ὁδοῦ ἀσφαλῶς ἀφικνεῖται εἰς τὸ ἴδιον σημείον³. Ὡς ἐν τῇ λογικῇ, λέγει τῷ εἶναι ἔπεται τὸ γίγνεσθαι καὶ τούτῳ τὸ καθ' αὐτὸ εἶναι, εἴτα τὸ ποῖον τὸ ποδόν κτλ. οὕτω καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς φιλοσοφίας, (ἐν

ἢ αὐθαιρέτως, πρὸς καταστροφὴν τοῦ ἰδικοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς τὴν τοῦ 4ου Εὐαγγελίου διδασκαλίαν κατατάσσοντι) κατὰ τὰς λογικὰς κατηγορίας ἡ ἀρχὴ αὕτη, ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ τοῦ Φίλωνος μέχρι τοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Πλωτίνου, ἀναπτύσσεται. Ὁ φιλοσοφικὸς οὗτος δογματισμὸς ἀνεξαρτήτως ὅπως τῶν θρησκευτικῶν ἐκάστου πεποιθήσεων, ἡδύνατο πάντως ἵνα ἡ ὁρθὸς ἐὰν μὴ ἐκ τῆς καθόλου ἱστορίας τὸν κυριώτατον αἶρων χαρακτῆρα—τὰ ψυχολογικὰ αἷτια καὶ τὴν σύγχρονον ἐξωτερικὴν ἀνάγκην—ἀνέτρεπε συγχρόνως καὶ ὁλόκληρον τὴν πορείαν αὐτῆς (ὅρα προλεγόμενα ἱστορ. φιλοσ. Zeller κατὰ μετάφρ. σελ. 3, 4, 5.). Οὕτω ἡ μὲν Ἰωνικὴ Σχολὴ δέον ἀναμφιδόλως νὰ διαγραφῇ τῆς θέσεως αὐτῆς, ἅτε τῆς ὕλης (ὑδωρ—ἀήρ) μὴ γενομένης λογικῆς κατηγορίας, οἱ δὲ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν ἐλεατῶν πυθαγόρειοι δέον νὰ καταταχθῶσι μετὰ τοὺς ἐλεάτας καὶ τοὺς ἀτομιστάς, ὡς τῆς κατηγορίας τῆς ποσότητος ἐπομένης τῆς ποιότητος (ὅρα εἰσαγωγὴ φιλοσοφίας Seweeler κατὰ μετάφρ. καὶ Zeller σελ. 5)¹. Τοιαύτη ἄρα ἀρχὴ ἀσυμβίβαστος οὖσα πρὸς τε τὸν ὁρθὸν λόγον καὶ τὴν ἱστορίαν συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος ἀντίκειται προφανέστατα καὶ εἰς τὴν χρονολογικὴν πορείαν καὶ ἀλληλουχίαν τῶν συστημάτων· τὸ μόνον δὲ ὅπερ ὡς ἀληθὲς δύναται τις ἵνα παραδεχθῇ περὶ τῆς περὶ Λόγου διδασκαλίας ἔστιν ἡ βαθμολογικὴ πορεία αὐτῆς ἐν τοῖς δυοῖν τῆς Στοᾶς καὶ τοῦ Φίλωνος συστήμασιν, ἥς σπέρματα εὐρίσκονται ἤδη ἐν τῷ φιλοσοφικῷ συστήματι τοῦ Ἡρακλείτου—συμφώνως πρὸς τὴν ἱστορικὴν πορείαν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν σχέσιν τῶν συστημάτων τούτων.

Ἐπιχειροῦντες δέ, ἀφ' οὗ ἐν προοιμίῳ τῶν διαφόρων Σχολῶν τὰς περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ 4ου Εὐαγγελίου θεωρίας ὑπεδείξαμεν τὴν ἐπὶ μέρους παραβολὴν καὶ σύγκρισιν τῶν κοινῶν στοιχείων τῆς φιλωνειοῦ καὶ εὐαγγελικῆς περὶ τοῦ Λόγου διδασκαλίας, τὰ αἷτια μὲν τῆς κοινότητος τῶν λέξεων καὶ ἐκφράσεων ἐν τῇ παραστάσει τῶν μεταφυσικῶν καὶ ἠθικῶν τοῦ Λόγου στοιχείων ἐν ἀμφοτέροις τοῖς συστήμασι, τὴν ἀνομοιότητα δὲ αὐτῶν ἐν τῷ βάθει τῆς συνειδήσεως τῶν δύο ἀρχηγῶν θέλομεν καταδείξει. Ἀλλ' ἐν πρώτοις προτάσσοντες τινα περὶ τῆς περὶ Λόγου ἀρχῆς τῆς Στοᾶς, ἐξ ἧς τὸ πρῶτον ἡ φιλοσοφικὴ αὕτη ἀνέρχεται θεωρία καὶ ὑποδεικνύντες τὸν νοῦν τῆς Στωϊκῆς θεωρίας περὶ Λόγου ἐν σχέσει πρὸς τὴν Φιλωνειοῦ καὶ Εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν θέλομεν χωρήσει ἄνευ προλήψεως καὶ μετ' εἰλικρινοῦς τῶν σκοτεινοτέρων χωρίων ἐπιστάσεως, εἰ ἀναγκαῖον, εἰς τὸ ὅπερ ἀνελάδομεν ἔργον.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

Σημ. 3. Καὶ οὐδόλως μὲν ἀμφισβητεῖ ὁ Ἐγελος τὴν γνησιότητα τῆς συγγραφῆς ταύτης ἀλλὰ καταστρέφει τὸν ἰδιάζοντα τύπον αὐτῆς, ἐκτὸς πάσης ἀνθρωπίνης ἐπινοίας διαμορφωθέντα· τὰ ἱστορικὰ σπέρματα τῆς διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου δέον νὰ ζητηθῶσιν ἐν τῇ θρησκευτικῇ πορείᾳ τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, ἥκιστα δ' ἐν τοῖς φιλοσοφήμασι.

Σημ. 1. Ἡ περὶ λόγου θεωρία τοῦ Πλωτίνου ἥκιστα οὖσα τελεία καὶ ἀνεπτυγμένη ἀπὸ τῆς τοῦ Ἰωάννου διδασκαλίας περὶ Λόγου, δέον χρονολογικῶς ἵνα καταταχθῇ μετ' αὐτήν, ὅπερ ἄτοπον ἱστορικῶς, χωρούσης ἀλματικῶς μᾶλλον ἢ χρονολογικῶς.

ΚΩΔΙΚΕΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΒΕΛΕΓΡΑΔΩΝ

Κατάλογος μετὰ περιγραφῆς χειρογράφων κωδίκων ἐκκλησιαστικῆς ὕλης, εὕρισκομένων ἐν Βερατίῳ καὶ ἰδίως ἐν ταῖς ἱεραῖς ἐκκλησίαις τῆς συνοικίας Κάστρου, οἷον τῆς Μητροπόλεως Βελεγράδων τῆς ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τιμωμένης, τῆς Παναγίας Εὐαγγελιστρίας, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

ὑπὸ τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου

Ἀμαθείας Ἀνθίμου.

Α'.

Τεῦχος ἐκ φύλλων μεμβράνης λευκῆς 102· ὧν ἕκαστόν ἐστιν ὕψους 0,31 καὶ πλάτους 0,24 τοῦ γαλλικοῦ μέτρου προφυλαττόμενον διὰ δύο πινάκων ἐκ σανίδων κεκαλυμμένων ὑπὸ δέρματος μαύρου. Ἐκαστον φύλλον δίστηλον τυγχάνον φέρει γραμμὰς 40· περιέχονται δὲ ἐν τῷ τεύχει τούτῳ:

Α. Βίος καὶ πολιτεία τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων.

Ἀρχή—Ἄρτι (ἐλλείπουσι τὰ λοιπὰ) καὶ οὗ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος τὸν πάντα κόσμον διαλαμβάνοντος.

Β. Μαρτύριον τῶν ἁγίων Ἀκινδύνου, Πηγαίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου.

Ἀρχή—Εἰ καὶ πρῶτοι Πέρσαι Χριστὸν ἐκ Παρθένου γεννώμενον προσεκύνησαν.

Γ. Μαρτύριον τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἀκεφιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ.

Ἀρχή—Κατὰ χριστιανῶν Σαβόριος ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς.

Δ. Βίος τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ Μεγάλου Ἰωαννικίου.

Ἀρχή—Τὴν πρὸς ἀρετὴν ὁδὸν φέρουσιν.

Ε. Βίος καὶ μαρτύριον τῶν ἁγίων Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης.

Ἀρχή—Τῆς πρὸς τῷ Λιβάνῳ ὄρει Φοινίκης πολλαὶ μὲν πόλεις.

ΣΤ. Βίος τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἀρχή—Ἦνίκα Κωνστάντιος ὁ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου υἱός.

Ζ. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Μάρτυρος Ἰέρωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐν Μελιτηνῇ ἀθλησάντων.

Ἀρχή—Ἰέρωνι τῷ γενναίῳ πατρὶς μὲν ἡ δευτέρα τῶν Καππαδοκῶν, πόλις δὲ Τύβιννα.

Η. Διήγησις μερικὴ τῶν μεγάλων μετ' ἐγκω-

μίων θαυμάτων τοῦ μεγαλοπρεποῦς Ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, συλλεγεῖσα ἀπὸ τε τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας Γραφῆς.

Ἀρχή—Ἀγγελικῆς ὑπόθεσις πανηγύρεως τῶν οὐρανίων διακόσμων ἡ νῦν ἡμῖν τελουμένη φαιδρὰ καὶ χαρμόσυτος ἐορτή.

Θ. Βίος τῆς ὁσίας ἡμῶν μητρὸς καὶ θαυματουργοῦ Μαρτῶνης.

Ἀρχή—Τοὺς σῶφρονας τὸν βίον καὶ φιλαρέτους κατὰ δύναμιν ἐπαινεῖν ὁσίον τε ὁμοῦ καὶ ὠφελιμώτατον.

Ι. Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας Θεοκτίστης Λεσβίας.

Ἀρχή—Εἰκόνες καὶ στήλαι καὶ ἀνδριάντες διὰ τοῦτο πάντες εἰς τὸν ἡμέτερον βίον εἰσῆχθησαν.

ΙΑ. Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Μηνᾶ τοῦ Αἰγυπτίου τοῦ ἐν τῷ Κοτιάτῳ μαρτυρήσαντος.

Ἀρχή—Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιλιανοῦ τῶν τοῦ ἀληθοῦς βασιλέως πολεμίων καὶ δυσμενῶν.

ΙΒ. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμφιλογίου.

Ἀρχή—Καὶ τί τῶν καλῶν ἔσται εἰ τῇ μνήμῃ παραδιδούς ἢ τὸν Ἀμφιλογίου βίον παρέλθοι σιγῇ τῷ μεγίστῳ γὰρ ζημιώσῃ πάντως τὸ τῆς ἐκκλησίας πλήρωμα μὴ λόγοις τὰ ἐκείνου κατορθώματα διηγούμενος.

ΙΓ. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἀκραγαντίνων.

Ἀρχή—Κάλλιστόν τι χρῆμα ἢ ἀρετὴ ὡς δόξαν ὁσὴν ἐγκόσμιόν τε καὶ ὑπερκόσμιον προξενούσαν τοῖς ἐρασταῖς.

ΙΔ. Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου Μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Αἰκατερίνης.

Ἀρχή—Βασιλεύοντος τοῦ ἀσεβεστάτου Μαξεντίου πᾶσα ἡ τῶν Ρωμαίων ἀρχὴ τῆς βδελυρᾶς τῶν δαιμόνων ἀντεποιεῖτο θρησκείας.

ΙΕ. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἱερομάρτυρος Κλήμεντος ἐπισκόπου Ρώμης, τῶν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Πέτρου ἐπιδημιῶν διήγησις ἐν ἐπιτομῇ.

Ἀρχή—Κλήμης Ἰακώβῳ τῷ Κυρίῳ καὶ Ἐπισκόπῳ καὶ Ἐπισκόπων Ἐπισκόπῳ διέποντι δὲ τὴν ἐν ἱερουσαλήμ ἁγίαν τῶν χριστιανῶν ἐκκλησίαν καὶ τὰς πανταχῇ Θεοῦ προνοίᾳ ἰδρυθείσας καλῶς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐκκλησίας σὺν τε πρεσβυτέροις κ. τ. λ.

ΙΣΤ. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Στεφάνου τοῦ νέου.
 Ἀρχὴ—Θεῖόν τι χρῆμα ἡ ἀρετὴ καὶ πολλῶν ἀξίωμα τῶν ἐγκωμίων.
 Τέλος τοῦ τεύχους.

B'.

Τεῦχος δίστηλον ἐκ παπύρου, φύλλα περιέχον 394 ὕψους 0,30. πλάτους 0,23. Ἐκάστη στήλη σύγκειται ἐκ γραμμῶν 32. τὸ τεῦχος προφυλάττεται ἐκ πινάκων σανίδος κεκαλυμμένων δέρματι μαύρῳ καὶ περιέχει ὡς ἑξῆς.

- 1 Βίος τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεὼν τοῦ Στυλίτου.
- 2 Διήγησις μερικὴ περὶ τοῦ γενομένου θαύματος παρὰ τοῦ πανενδόξου Μιχαὴλ τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐν ταῖς Χώναις.
- 3 Ἀνδρέου Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων λόγος εἰς τὴν γέννησιν τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου.
- 4 Λόγος τοῦ μακαρίου Ἰωάννου πρεσβυτέρου Δαμασκηνοῦ εἰς τὸ γενέθλιον τῆς Παναγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου.
- 5 Ἀνδρέου Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης λόγος εἰς τὴν Ὑψωσιν τοῦ Σταυροῦ.
- 6 Βίος, πολιτεία καὶ μαρτύριον Εὐσταθίου καὶ τῆς συμβίας καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ Ἀγαπίου καὶ Θεοπίστου.
- 7 Μαρτύριον τῆς ἀγίας Θέκλης.
- 8 Πράξεις καὶ μαρτύριον τοῦ ἀγίου Ἀποστόλου Ἀνανίου.
- 9 Μαρτύριον τοῦ ἀγίου Ἀποστόλου Θωμᾶ.
- 10 Λόγος εἰς τὴν κοίμησιν τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ.
- 11 Μαρτύριον τοῦ ἀγίου Δημητρίου.
- 12 Βίος τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Θεοδότης.
- 13 Περὶ τοῦ ἀγροίκου τοῦ καταπιόντος τὸν ὄφιν.
- 14 Περὶ τῆς γυναικὸς τοῦ Μάλχου.
- 15 Μαρτύριον τῶν ἁγίων Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου.
- 16 Παντολέοντος Διακόνου καὶ Σκευοφύλακος εἰς τὴν σύναξιν τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἁσωμάτων δυνάμεων.
- 17 Μαρτύριον τῶν ἁγίων Μηνᾶ, Βίκτορος καὶ Βικεντίου.
- 18 Τοῦ μακαρίου Κοσμᾶ τοῦ Κεστήτορος εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ λειψάνου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.
- 19 Πράξεις καὶ μαρτύριον τοῦ ἀγίου Ἀποστόλου Φιλίππου.

20 Τοῦ ἀγίου Γρηγορίου Νύτσης εἰς τὸν βίον τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας τοῦ θαυματουργοῦ.

21 Ἐγκώμιον εἰς τὴν Παναγίαν Θεοτόκον ὅτε προσηνέχθη εἰς τὸν ναὸν Κυρίου ὑπὸ τοῦ ἀγίου Πατρὸς ἡμῶν Γερμανοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

22 Μαρτύριον τοῦ ἀγίου Ἰακώβου τοῦ Πέρσου, τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ἀραράβ βασιλέως Περσῶν καὶ Ὠνωρίου τοῦ Ἀρμαδέου Ρώμης.

23 Μαρτύριον τῆς ἀγίας Βαρβάρας.

24 Πράξεις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου Ἀρχιεπισκόπου τῆς Μυραίων Μητροπόλεως Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

25 Μαρτύριον τῶν ἁγίων Μηνᾶ, Ἐρμογένους καὶ Εὐγράφου.

26 Βίος καὶ πολιτεία καὶ θαύματα τοῦ ἀγίου πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος Τριμηθοῦντος.

27 Μαρτύριον τῶν ἁγίων Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὁρέστου.

28 Ἀθλήσις τῶν ἁγίων παίδων Ἀνανίου, Ἀζαρίου, Μιχαὴλ καὶ Δανιὴλ τοῦ προφήτου.

29 Τοῦ ἀγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ λόγος εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

30 Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου, ἐπιτάφιος εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον.

31 Ἀμφιλογίου ἐπισκόπου Ἰκονίου εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας.

Τέλος τοῦ τεύχους.

(ἔπεται συνέχεια).

ΕΚΘΕΣΙΣ

τῆς Π. Κ. Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβληθεῖσα τῇ Α. Θ. Π. καὶ παραπεμφθεῖσα εἰς τὰ Δύο Σώματα πρὸς μελέτην καὶ ἔγκρισιν*.

Ἐπειδὴ ὁ διαγωνισμὸς προϋποτίθησι συγγραφὴν οἰκείων βιβλίων, ἀνταποκρινομένων πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ προγράμματος, ἡ ἐπίτευξις ἐξαρτᾶται παρὰ τῶν συγγραφέων, οἵτινες ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀνάγκη ἵνα τυγχάνωσιν ἐθάδες καὶ τρίβωνες τῶν ἀφορώντων τὸ πρόγραμμα καὶ

* Συνέχεια ἀπὸ σελ 469—472.

ἐπειδὴ τὰ τοῦ καθορισμοῦ τῶν βιβλίων εἴτε ἐνὸς εἴτε καὶ πλειόνων ἔχουσι πολλὴν τὴν σχέσιν πρὸς τὰ προγράμματα καὶ τὸ περιεχόμενον, καὶ οἱ διδάσκοντες εἰσι κυρίως οἱ λαμβάνοντες πεῖραν τοῦ προγράμματος, διὰ ταῦτα ἐξηνέχθη ὑπὸ τοῦ συνεδρίου ἡ γνώμη ἵνα αἱ λεπτομέρειαι τοῦ διαγωνισμοῦ περὶ ἐκλογῶν στοιχείων συγγραφῆς βιβλίων καὶ τῶν τοιούτων ἀφελῶσι πρὸς διακανόνισιν εἰς τὸν παιδευτικὸν σύλλογον, συνεστήθῃ δὲ μόνον ὅπως τὰ ἀναγνωστικά βιβλία τῶν τριτῶν πρώτων τάξεων τῶν δημοτικῶν σχολῶν συνταχθῶσι καθ' ὕλην κατὰ τὸ μικτὸν λεγόμενον σύστημα, συγκεντρωτικὸν καὶ ἐγκυκλοπαιδικόν, καὶ ὁρισθῇ ἐπακριβῶς τὸ ποσὸν τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἐκάστης τάξεως. Ἐπειδὴ ὁ διαγωνισμὸς συνεπάγεται ἐπομένως καὶ τὴν προτίμησιν καὶ ἐκλογὴν τῶν δι' αὐτοῦ ἐγκρινομένων βιβλίων, συνεζητήθη ἐν τῷ συνεδρίῳ ἡ πρότασις περὶ ἐπιβολῆς τῶν ἀρίστων διδακτικῶν βιβλίων ἐξ ἐκάστου εἵδους ἐν ταῖς σχολαῖς τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κων)πόλεως ἐπὶ ὁρισμένην χρονικὴν περιόδον, ἐγένετο δὲ δεκτὴ ἐν αὐτῷ ἡ γνώμη νὰ μὴ ἐπιβάλλωνται τὰ ὡς ἄριστα ἐγκρινόμενα βιβλία, ἀλλὰ νὰ βραβεύωνται μόνον καὶ δημοσιεύωνται διὰ τοῦ τύπου ὡς τοιαῦτα, ἀφ' ἧς δὲ ἐλευθέρᾳ ἡ ἐκλογὴ εἰς τὰς διευθύνσεις, τοὺς διδασκάλους καὶ ἐφορείας τῶν διὰ διαγωνισμοῦ ἐγκρινομένων βιβλίων καὶ τῶν μὴ τοιούτων, παραδεξαμένου τοῦ συνεδρίου τὴν προαιρετικὴν ὑπὸ τῶν συγγραφέων ὑποβολὴν τῶν βιβλίων αὐτῶν εἰς τὸν διαγωνισμόν, ἐπιτροπομένης ἅμα τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὰς σχολὰς καὶ βιβλίων ἐκτὸς μὲν τοῦ διαγωνισμοῦ ἐγκρινομένων, ἐξεταζομένων ὁμῶς πρότερον καὶ μεθοδικῶς. Εἰς τὴν τελευταίαν δὲ ταύτην κατηγορίαν ἐρρέθη νὰ ὑπαχθῶσι καὶ τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ τῆς ἐπιτροπῆς ἀναγεγραμμένα διδακτικά βιβλία καταργούμενα συνεπείᾳ τοῦ ὡς ἄνω ληφθέντος μέτρου ταῦτα καὶ ἐξεταζόμενα τὸν τεύθεν πρὸς εἰσαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὰς σχολὰς ἐξ ὑπαρχῆς καὶ ὑπὸ μεθοδικὴν ἐποψιν.

Αἱ ὡς ἄνω διατυπωθεῖσαι προτάσεις τοῦ συνεδρίου περὶ διδακτικῶν ἐν γένει βιβλίων ὡς καὶ περὶ διαγωνισμοῦ ἐνεκρίθησαν καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, περιορισάσης τὸν διαγωνισμόν ἐν μόναις ταῖς σχολαῖς τῆς δημοτικῆς παιδείας, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ μελέτην διατελοῦντα προγράμματα τῶν σχολῶν τούτων. Ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν δὲ τοῦ διαγωνισμοῦ, αἵτινες θὰ

ἀποτελέσωσιν ἀντικείμενον σκέψεως ἐν τῷ παιδευτικῷ συλλόγῳ παρατηρεῖ τὰ ἐξῆς ἡ ἀγωνοδίκος ἐπιτροπὴ ἐφ' ἐκάστου εἵδους τῶν διδακτικῶν βιβλίων θὰ συνίσταται ἐξ 7 μελῶν, ὧν τὰ 4 μὴ διδάσκαλοι, ἐκλεγόμενων ἀπάντων ὑπὸ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ λαμβανομένων ἐκάστοτε ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ παιδευτικοῦ συλλόγου. Ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν δὲ βιβλίων θὰ ὑφίσταται ἰδίᾳ ἀγωνοδίκος ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ 5 μελῶν, τοῦ προέδρου τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς, τοῦ κατὰ καιρὸν Σχολάρχου τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, καὶ τριῶν εἰσέτι κληρικῶν θεολόγων, διοριζομένων ἀπάντων ὑπὸ τῆς Π. Κ. ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς. Τὰ εἰς διαγωνισμόν διδακτικά βιβλία, εἰς ὃν τὸν τεύθεν θὰ ὑποβάλλωνται καὶ αὐτῆς ἐντυπα ὡς ἄχρι τοῦδε ἐγένετο, πάντα τὰ βιβλία τῆς δημοτικῆς παιδείας θὰ ἐξετάζωνται κατὰ πρῶτον ὑπὸ τῆς εἰδικῆς ἀγωνοδίκου ἐπιτροπῆς, ἐκτιμώμενου τοῦ περιεχομένου αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει σχετικοῦ διαγράμματος περὶ συντάξεως βιβλίων, ὅπερ θέλει προσεχῶς ἀνακοινώσει τοῖς συγγραφεῦσιν ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἐπιτροπὴ. Ἡ ἐργασία τῶν ἀγωνοδίκων ἐπιτροπῶν θὰ ὑποβάλληται μετὰ ταῦτα εἰς τὸν Παιδευτικὸν Σύλλογον, ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ὁποίου ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐρρέθη, θὰ ἀπαρτίζωνται αἱ ἐξεταστικαὶ αὐταὶ ἐπιτροπαί· μετὰ τὴν ἐξέτασιν δὲ τῶν βιβλίων καὶ ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τοῦ συλλόγου θὰ ὑποβάλλωνται ταῦτα τελευταῖον εἰς τὴν Π. Κ. Ε. ἐπιτροπὴν, ἥτις ὡς οἰκεία ἀρχὴ θὰ περιβάλλῃ διὰ τοῦ ὁριστικοῦ κύρους αὐτῆς τὰ ὑπὸ τοῦ παιδευτικοῦ συλλόγου θεωρηθέντα βιβλία ἢ καὶ θὰ ἀπορρίπτῃ ταῦτα μετὰ τὴν αὐστηρὰν καὶ ὑπ' αὐτῆς ἐξέλεγχσιν τῶν βιβλίων. Ἡ οὕτως δὲ γενομένη ἐγκρισὶς ἐπὶ τῶν ἐπιβαλλομένων βιβλίων φρονεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι πρὸς τοῖς ἄλλοις θὰ ἐκπροσωπῇ καὶ τὸν ἀλλαχοῦ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐν χρήσει ὄντα δημόσιον ἑλεγχον, αἰρομένης οὕτω καὶ πάσης ἀφορμῆς παραπόνων καὶ ἀντιλογίας παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων. Οὕτω δὲ ὑποβαλλομένων εἰς διαγωνισμόν πάντων τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ἐπέρχεται ἀφ' ἑαυτῆς ἡ ἐπιβολὴ τῶν διὰ διαγωνισμοῦ ἐγκρινομένων τοιούτων, ἅτε κυκλοφορούντων αὐτῶν καὶ μόνον ἐν ταῖς σχολαῖς. Συνδυάζουσα ἡ ἐπιτροπὴ τὰς ἐν τῷ συνεδρίῳ διατυπωθείσας διαφόρους γνώμας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς εἰσαγωγῆς ὁρισμένου ἀριθμοῦ βιβλίων ἐν ταῖς σχολαῖς, παρεδέξατο αὕτη ἵνα δέκα ὦσι τὸν ἀριθμὸν κατ' ἀνώ-

τατον ὅρον ἐφ' ἐκάστου εἶδους τὰ εἰς κυκλοφορίαν διδακτικά βιβλία, καὶ ἂν μὲν τὰ ἐν λόγῳ βιβλία ἐγκρινόμενα διὰ διαγωνισμοῦ κριθῶσι πάντα βραβεύσιμα, ταῦτα καὶ μόνα θὰ συνιστῶνται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὰς σχολάς, ἂν δὲ ὀλιγώτερα τῶν 10 ᾧσι βραβεύσιμα, θὰ συμπληροῦνται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἀριθμὸς οὗτος, ἐκ τῶν σχετικῶς κρειττόνων, τῶν βιβλίων δὲ τούτων ἢ ἀποκλειστικὴ χρῆσις ἐν ταῖς σχολαῖς θὰ ἰσχύῃ ἐπὶ τριετίαν διαρκῶς μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἐγκρίσιν αὐτῶν ὑπὸ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς. Ἐκ τῶν βιβλίων δὲ τούτων τὰ ἀναγνωστικά τῶν τεσσάρων πρώτων τάξεων τῶν δημοτικῶν σχολῶν θὰ συντάσσονται κατὰ τε τὴν ὕλην καὶ τὸ γλωσσικὸν ὕψος οὕτως ὥστε νὰ ᾧσι περιεκτικὰ ὅλων τῶν γνώσεων τῶν μετὰ ταῦτα διδιδιχθησομένων βοηθητικῶν μαθημάτων, καθισταμένης οὕτω περιττῆς ἐν ταῖς τάξεσι τῆς ἀπὸ βιβλίου διδασκαλίας τῶν ἐν λόγῳ μαθημάτων, πλὴν τῆς I. Κατηχήσεως καὶ Ἀριθμητικῆς, ἅτινα θὰ θεωρῶνται ἀνεξάρτητα, διδασκόμενα ἰδιαιτέρως ἢ διακανόνισις δὲ τοῦ ζητήματος περὶ τοῦ ὁριστέου ποιοῦ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἐκάστης τάξεως ἀνετέθη εἰς τὸν παιδευτικὸν σύλλογον διὰ τὰ περαιτέρω.

δ.) Θεωρηθέντος πρὸς τοῖς ἄχρι τοῦδε εἰρημένους ὡς ἴδιαν συντελεστικοῦ μέσου πρὸς βελτίωσιν τῆς κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως εἶγε ἐκ τῶν προτέρων τυγχάνει καθωρισμένον καὶ τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν ἐκάστης τάξεως, ὡς τὸ τοιοῦτον ἐπικρατεῖ εἰς πάντα τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη σήμερον καθ' ὅσον ἐλάχιστα διαπράττουσι τὰ ὑποδειχθέντα μέσα ἐὰν πληθώρα μαθητῶν ὑπάρχῃ, τούτου ἔνεκεν διευπώθη εὐχὴ ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου ἵνα διαιρῇται εἰς δύο τμήματα ἢ τάξεις ἐκείνη ἢ ὑπὲρ τοὺς πενήτην μαθητὰς ἢ μαθητρίας ἀριθμοῦσα, λαμβανομένης ὑπ' ὅψιν πρὸς τοῦτο καὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐκάστης Σχολῆς. Εἰς τὸν αὐτὸν δὲ ὡς ἄνω σκοπὸν συμβαλλομένης καὶ τῆς προσκλήσεως πινάκων, ὀργάνων καὶ συλλογῶν ἐν αἷς ἐλλείπουσι ταῦτα, πρὸς διδασκαλίαν τῶν φυσικῶν καὶ ἄλλων τοιούτων πρακτικῶν μαθημάτων, ἐξηνέχθη κατὰ ταῦτα ἡ γνώμη ὅπως συστηθῇ ταῖς Ἐφορεῖαις ἢ προμήθεια τῶν ὀργάνων τούτων, ἀνετεθῇ δὲ πρὸς τούτοις, ὅπου δυνατόν, ἡ διδασκαλία τῶν φυσικῶν καὶ τεχνικῶν μαθημάτων εἰς εἰδικοὺς μέχρι τῆς ἐπαρκοῦς συγκροτήσεως τῶν διδασκάλων.

(ἔπεται συνέχεια)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ σημερινῇ αὐτῆς συνεδρίᾳ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, λαβοῦσα γνώσιν τῶν δημοσιευθέντων ἐν τοῖς τελευταίοις φύλλοις τῶν ἐγχωρίων ἐλληνογλώσσων ἐφημερίδων περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, ἀπεδοκίμασε ταῦτα κηρύξασα ὅλως ἀβάσιμα καὶ ἀναλήθη.

Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱ. Συνόδου.

Συνεδρία δύο Σωμάτων. — Σήμερον συνήλθον καὶ αὖθις τὰ δύο Σώματα εἰς κοινὴν συνεδρίαν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος συσχεψάμενα περὶ τῶν ἐκκρεμῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Κατὰ ταύτην προσέβησαν καὶ εἰς ἐκλογὴν ἀντικαταστάτου τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου παραιτηθέντος Κλ. Ξανθοπουλίδου, ἐκλεγέντος τοιούτου τοῦ ἀξιολύμου Ἀλεξ. Γάγκου.

Ὡσαύτως ἐξελέγησαν μέλος μὲν τῆς Ἐφορείας τῶν Ἑθνικῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων παμφεῖ ὁ ἀξιότιμος Ἀλέξανδρος Φωτιάδης ἀντικαταστήσας τὸν Κλ. Ξανθοπουλίδην παραιτηθέντα, μέλος δὲ τῆς Πατριαρχικῆς Κεντρικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος Χρυσόστομος.

— Χοροστασίαι. — Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ Ναῶ συγχοροστατησάντων, πλὴν τῶν σεβασμιωτάτων ἁγίων συνοδικῶν, τὸ πρῶτον ἤδη καὶ τῶν παρεπιδημούντων νέων μητροπολιτῶν Σάμου Ἀθανασίου, Καστορίας Γερμανοῦ καὶ Ἐλασσῶνος Πολυκάρπου.

Κατὰ δὲ τὴν θείαν λειτουργίαν ἡ Α. Θ. Π. ἐχοροστάτησε τῇ ἐπαύριον Κυριακῇ ἐν τῷ ἐν Ταταούλοις ναῷ τοῦ ἁγ. Δημητρίου. Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἱερᾶς μυσταγωγίας ἡ Α. Θ. Π. διένειμε τὸ ἱερὸν ἀντίδωρον καὶ ἐξελθοῦσα τοῦ ναοῦ ἀνεπαύθη ἐπὶ μικρὸν ἐν τῷ Ἐπιτροπείῳ γενομένη μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ δεκτὴ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἄλλων ἐγκρίτων πολιτῶν τῆς πολυπληθοῦς ἐνορίας, οἷς καὶ πολλὰς ἔδωκε πατρικὰς ὑποθήκας ἀφορώσας τὴν προαγωγὴν καὶ πρόοδον τῶν κοινοτικῶν αὐτόθι πραγμάτων.

— Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον. — Μέλος κληρικὸν ἐν τῷ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίῳ διωρίσθη ὑπὸ τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῇ συνεδρίᾳ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Χίου Κωνσταντῖνος ἀντικαταστήσας τὸν ἀποχωρήσαντα μητροπολίτην Σηλυβρίας Διονύσιον.

— Ἱερὰ Σύνοδος. — Τῆς χθесινῆς συνοδικῆς συνεδρίας ἀπῆσαν οἱ σεβασμιώτατοι ἅγιοι Ρόδου Ἰωακείμ καὶ Μαρωνείας Κωνσταντῖνος.

— Ἐπέτειος ὁρόματος. — Τῆς Α. Μκαριότητος

τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Δαμιανοῦ ἄγοντος τῇ παρελθούσῃ Τετάρτῃ, μνήμῃ τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων, τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἑορτήν, ἡ Α. Θ. Παναγιότης συνεχάρη τῇ Α. Μακαριότητι τελεγραφικῶς.

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ δὲ τῆς Α. Μακαριότητος ἐτελέσθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἐνταῦθα Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου λειτουργία ἱεουργοῦντος τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ σεβασμιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Νεαπόλεως Ἀρσενίου μετὰ τῶν παρεπιδημούντων μητροπολιτῶν τοῦ κλίματος τοῦ Ἀντιοχικοῦ θρόνου πανιερωτάτων μητροπολιτῶν Χαλεπίου Νεκταρίου καὶ Ἀμίδης Βενιαμίν. Κατὰ τὴν λειτουργίαν πρέσβησαν καὶ οἱ σεβασμ. μητροπολίται Σηλυβρίας Διονύσιος καὶ Γρεβενῶν Δωρόθεος, ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ἐκπροσωπῶν τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Παμφίλου Μελισσηνός, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν λοιπῶν ἁγίων Ἱερέων, καὶ ἄλλοι ἔγκριτοι κληρικοί.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκκλησίας ὁ σεβασμιώτατος ἐπίτροπος τοῦ Π. Τάφου ἐδέξατο τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς τῶν παραστάντων καὶ εἶτα τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τῶν ἁγίων συνοδικῶν καὶ ἄλλων πολλῶν φίλων.

Αὐθημερόν ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς καὶ τῷ ἑορτάζοντι μητροπολίτῃ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Κοσμᾶ.

— Δωρεὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. — Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ὁποίου διατελεῖ ὁ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τελεσφόρος ἐργαζόμενος « Ἐκκλησιαστικὸς Μουσικὸς Σύλλογος » διατρανῶν τὰς συμπαθείας αὐτοῦ πρὸς τὸ σωματεῖον τοῦτο ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸ προεδρεῖον αὐτοῦ ὅτι ἀσμένως προτίθεται νὰ χορηγήσῃ καὶ αὐτῇ τὴν διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Γ' τεύχους τοῦ Συλλόγου ἀπαιτηθησομένην δαπάνην.

Τὴν δωρεὰν ταύτην τῆς Α. Θ. Π. ἐξῆρε διὰ βραχείων ἐν τῇ τελευταίᾳ γενικῇ τοῦ Συλλόγου συνεδρίᾳ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς αὐτοῦ μουσικολογιώτατος Γ. Ι. Παπαδόπουλος.

— Ἐφορεία Θεολογικῆς Σχολῆς. — Μέλος τῆς ἐφορείας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης διωρίσθη ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῇ συνεδρίᾳ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Λέρου καὶ Καλύμνου Ἰωάννης ἀντικαταστήσας τὸν ἀποχωρήσαντα μητροπολίτην Σηλυβρίας Διονύσιον.

— Ἐπισκέψεις. — Ἡ Α. Ε. ὁ Ἀρχων Μ. Λογοθέτης, ὃν ἀδιαθετοῦντα τῇ παρελθούσῃ ἐβδομάδι ἐπεσκέψατο σεπτῇ πατριαρχικῇ ἐντολῇ ὁ Δευτερεύων Παρθένιος, καὶ διηρώτησε τὰ αἶσια τῆς υἱείας Αὐτοῦ, ἀναλαβὼν ἐκ τῆς ἀδιαθεσίας Του ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, ἣν καὶ νύχαριστήσεν ἐπὶ τοῖς πατρικοῖς Αὐτῆς αἰσθήμασι καὶ εὐχαίς πρὸς ἀνδρῶσιν Του.

Τῇ Τετάρτῃ ἡ Α. Θ. Π. ἐν συνοδίᾳ τῆς Α. Ε. τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου Ἰωάννου Βιθυνοῦ ἐφέντη ἐπεσκέψατο τὸν παρεπιδημούντα μητροπολίτην Σάμου Ἀθανάσιον.

— Ἐπιτροπὴ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ. — Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Πατριαρχικοῦ ναοῦ διωρίσθη ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τοῦ Σαββάτου ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Λιτίτσης Νικηφόρος εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἁγίου Σηλυβρίας.

— Μητροπολίται Μεσημβρίας καὶ Βάρης. — Οἱ σεβασμιώτατοι μητροπολίται Μεσημβρίας Χαρίτων καὶ Βάρης Πολύκαρπος, ἀπαντῶντες εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας πρόσκλησιν ὡς ἁγίων συνοδικῶν, ἡγγείλαν διὰ γραμμᾶν τῷ παρελθόντι Σαββάτῳ ὅτι ὑπέκοντες εἰς τὴν φωνὴν αὐτῆς ἐλεύσονται εἰς βασιλεύουσάν ἡμ' ὡς διευθετήσωσι τὰ κατ' αὐτούς.

— Ἐπαρχία Καστορίας καὶ Ἐλασσῶνος. — Αἱ ἀξιότιμοι Ἐφοροδημογεροντία τῆς πόλεως Καστορίας καὶ ἡ ἐπαρχικὴ Δημογεροντία τῆς πόλεως Ἐλασσῶνος διὰ τηλεγραφημάτων ὑπέβηλόν τῷ παρελθόντι Σαββάτῳ τῇ Ἐκκλησίᾳ τὰς θερμὰς αὐτῶν εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τῶν νέων μητροπολιτῶν αὐτῶν.

— Μητροπολίτης Στραμονίτης. — Ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Στραμονίτης Σωφρόνιος διὰ τηλεγραφήματος αὐτοῦ ἐξ Ἐλασσῶνος, ἀναγνωσθέντος ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς παρελθούσης Τρίτης, ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ τὰς εὐχριστίας ἐπὶ τῇ μεταθέσει αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην.

— Ἀρχιερατικὸς προϋστάμενος Βαλουκλίου. — Τῆς θέσεως τοῦ ἀρχιερατικῶς προϋσταμένου τῆς ἐν Βαλουκλίῳ ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς κενωθείσης ἐνεκα τῆς εἰς τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον προαγωγῆς τοῦ τέως τοιοῦτου, ἡ ἀξιότιμος ἐφορεία τῶν ἐθνικῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων δι' ἀναφορὰς αὐτῆς πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὑπέδειξε διὰ τὴν θέσιν ταύτην τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον ἁγ. Ἀβύδου Νικόδημον, ἱεράρχην κεκτημένον ἱκανὴν διοικητικὴν πείραν. Ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τοῦ παρελθόντος Σαββάτου λαβοῦσα ὑπ' ὄψει τὴν αἵτησιν διώρισε τὴν Α. Θεοφιλίαν ἐν τῇ εἰρημένῃ θέσει.

Ἡ Α. Θεοφιλία ἀνέλαβεν ἤδη τὰ καθήκοντα αὐτῆς.

— Μήνυμα καὶ εὐχαριστία Σάμου. — Εἰς τὸν πανιερώτατον μητροπολίτην Σάμου Ἀθανάσιον, παραστάντα ἐνώπιον τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἐγένετο τὸ εἰθισμένον Μήνυμα, καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς συνεδρίας ἐτελέσθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ ἡ νενομισμένη τελετὴ τῆς εὐχαριστίας.

— Ἐγγραφὴ ἐκλεξιμῶν εἰς ἀρχιερατείας. — Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς παρελθούσης Τρίτης ἐνεγράφησαν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν εἰς ἀρχιερατείας ἐκλεξι-

μων προτάσει τοῦ μὲν σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Μυρωνέως Κωνσταντίου ὁ ἐκ τῶν ἀποφοίτων τῆς Θεολ. Σχολῆς καὶ ἐπὶ τετραετίαν ἤδη ἐν Γκιουμουρ-τζίνη ὡς σχολάρχης καὶ ἱεροκῆρυξ διατελὼν ἱεροδ. Χρυσόστομος Παπακρήστου, τοῦ δὲ σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Ρόδου Ἰωακείμ ὁ ἐκ τῶν ἀποφοίτων ὡσαύτως τῆς αὐτῆς σχολῆς ἀρχιδιάκονος τοῦ ἁγίου Ἐλάνθης Ἰωακείμ Γεωργιάδης.

— Ἀπογομὴ παρασήμου. — Εὐχαρίστως ἀναγράφομεν ὅτι ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς Σ. Αὐτ. Κυβερνήσεως τῷ πανιερωτάτῳ μητροπολίτῃ Κολωνίας Πολυκάρπῳ τὸ παράσημον Μετσηδιέ Γ' τάξεως.

Ἡ ἐν Ἰωαννίνοις Ζωσιμαία Σχολὴ

Ἐπιτροπὴ πολυμελὴς σχηματισθεῖσα ἐν τῇ πόλει τῶν Ἰωαννίνων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Ἰωαννίνων Γρηγορίου ἀπέλυσεν ἐσχάτως ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς καὶ ἰδίᾳ τοὺς Ἡπειρώτας ποιουμένη ἐκκλησίαν εἰς τὰ φιλόμουσα αἰσθήματα αὐτῶν πρὸς συλλογὴν ἐρχομένων ὑπὲρ τῆς ἐκ βάρων ἀνεγέρσεως τῆς περικλειοῦς Ζωσιμαίας Σχολῆς, τοῦ ἱστορικοῦ τούτου φυτωρίου, ὅπερ ἐν τῶν κλεινοτέρων σεμνωμάτων καὶ ἐγκαλλωπισμάτων τοῦ ἡμετέρου Γένους διατελοῦν θαυσιμῶς κατήρθευσε διὰ τῶν ναμάτων τῆς προγονικῆς παιδείας γενεᾶς καὶ δὴ ἐν χρόνοις ζοφώδεσι καὶ χυλαιοῖς. Ἡ φωταυγὴς αὕτη ἐθνικὴ ἐστία λειτουργοῦσα μέχρι τοῦδε ἐν πεπληχαιωμένῳ ἰδιωτικῷ οἰκήματι ἀδυνατεῖ, ἵνα ἐξακολουθήσῃ τοῦ λοιποῦ ἀκινδύνως τὴν εὐεργετικὴν αὐτῆς δράσιν ἐν αὐτῷ οὐ μόνον ὡς ἀπροσφόρῳ εἰς διδασκαλίαν καὶ διοίκησιν τῶν μαθητευόντων, ἀλλὰ καὶ ὡς παιδαγωγικῶς ἐπιβλαβεὶ χρήξει ἐπομένως κτιρίου νέου συμφώνως πρὸς τε τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ ἐθνικὸν γόητρον, ὅπερ ἀμείωτον διασώζει. Ὅθεν ἡ εἰρημένη ἐπιτροπὴ ἐπικυκλεῖται διὰ τῆς ἐγκυκλίου τὸν ἔρχονον παντός μὲν φιλογενοῦς καὶ φιλομούσου ὁμογενοῦς, ἰδίᾳ δὲ τῶν ἀπανταχοῦ τέκνων τῆς εὐάνδρου Ἡπείρου, ἅτινα διὰ τῶν γενναιοφρόνων αὐτῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν ἐθνικῶν εὐεργεσιῶν ἐκλέετται αὐτὴν καὶ τοσοῦτον ζηλωτὴν κατέστησαν.

Πεποίθαμεν ὅτι πᾶν φιλόμουσον καὶ φιλευσεβὲς τέκνον λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπιτακτικὴν καὶ ἀναπόδραστον ἀνάγκην τῆς ἀνεγέρσεως νέου κτιρίου τῆς Σχολῆς, πρόθυμον θέλει συνεισφέρει τὸν ἔρχονον ὑπὲρ τοῦ τιμαλφοῦς τούτου σκοποῦ. Πεποίθαμεν ὅτι πάντες τῆς Ἡπείρου τὰ γενναϊόφρονα τέκνα ἀγαλλομένῳ τῷ πνεύματι θέλουσι προσέλθῃ ἐπικουρὰ εἰς τὴν ἐκ τῆς εὐκλειῆς ταύτης ἐστίας προερχομένην ἱερὰν φωνήν, καὶ διὰ τῶν γενναίων αὐ-

τῶν συνδρομῶν θέλουσιν ἀνεγείρῃ τῇ γερᾷ ταύτῃ Σχολῇ μέγχερον ἐπ' αἶσαν τοῦ ὀνόματος αὐτῆς καὶ τῆς λιπαρῆς δράσεως, ἣν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς ἐπεδείξατο. Φρονοῦμεν πεποιθότως ὅτι οὐδὲν τῆς Ἡπείρου τέκνον ὑστερήσει ἐν τῷ φιλογενεῖ ἄγωνι, ἀλλ' ἀπαντα ὁμοῦ ἐναμίλλως θὰ προσδράμωσιν εἰς τὴν φωνὴν ταύτην συντελοῦντα ὡς τέχιον εἰς εὐόδωσιν καὶ πρᾶγματῶσιν ἔργου συνεχίζοντος τὸ τίμιον τῆς φιλοπατρίας αὐτῶν ὄνομα καὶ παραδιδόντος οὕτως αὐτὸ δεδοξαμένον ἀμειώτως εἰς γενεὰς γενεῶν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ

Τῇ παρελθούσῃ Τετάρτῃ ἀπέθανεν ἐν Χαλκηδόνι γνωστὸς καὶ ἔγκριτος πολίτης ὁ **Γρηγόριος Γαροφαλίδης**. Ὁ αἰδιμὸς ἀνὴρ τύπος χρηστοῦ καὶ τιμίου ἐμπόρου γενόμενος ἠγαπᾶτο παρὰ πάντων διὰ τε τὸ μείλιχον τοῦ χαρακτήρος καὶ τὰς ἄλλας χριστιανικὰς ἀρετάς. Ἐχρημάτισε μέλος τοῦ ἐν τοῖς Πνευματικῶν Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἐργασθεῖς μετὰ ζήλου ὑπὲρ τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων.

Ἡ Α. Θ. Π. τιμῶσα τὴν μνήμην τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρὸς ἀπέστειλε τὸν Μ. Πρωτοσύγκελλον, ὅστις καὶ παρέστη εἰς τὴν κηδεῖαν αὐτοῦ, γενομένην χθὲς μεγαλοπρεπῶς ἐν Χαλκηδόνι ἐν μέσῳ πολλοῦ κόσμου, καὶ συνελυπήθη τῇ οἰκογενεῇ αὐτοῦ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν Δικαστήριον

Ἀριθ. Πρωτοκ. 4835.

Καλεῖται ἡ Ἀμαλία Κωνσταντίνου, θυγάτηρ Δημητρίου Παπαγγελῆ, ἐξ Ἐξαστέρου τῆς ἐπαρχίας Σηλυβρίας, ὑπήκοος ὀθωμανῆ, τέως μὲν κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, ἵνα τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέρα καὶ ὥραν 8 εὐρωπαϊστὶ πρὸ μεσημβρίας μετὰ τὴν παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως ἐμφανισθῇ, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, ὡς ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς ἀνδρὸς Κωνσταντίνου Στυλιανοῦ, ἐργάτου τοῦ Μονοπωλίου τῶν καπνῶν, ὑπηκόου ὀθωμανοῦ, κατοικοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἐναγομένη ἐπὶ διαζεύξει. Προσεπιδηλοῦται δ' αὐτῇ ὅτι ἐὰν μὴ ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὀριζομένην δικασίμον, ἡ κατ' αὐτῆς ἀγωγὴ θεωρηθῇ σέται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παρούσα κλῆσις τρίς δημοσιευθήσεται κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 Ὀκτωβρίου 1900.

Ὁ Πρόεδρος

1

Ὁ Κορυτῶδες ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς

Διάκ. Ἀνθίμος Π. Ὁρφανίδης

Ὁ ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

Наукова бібліотека
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА

1948

НБ ОНУ

878887

07/04/23

Г. III 426281